

गाउँ वस्तुगत विवरण

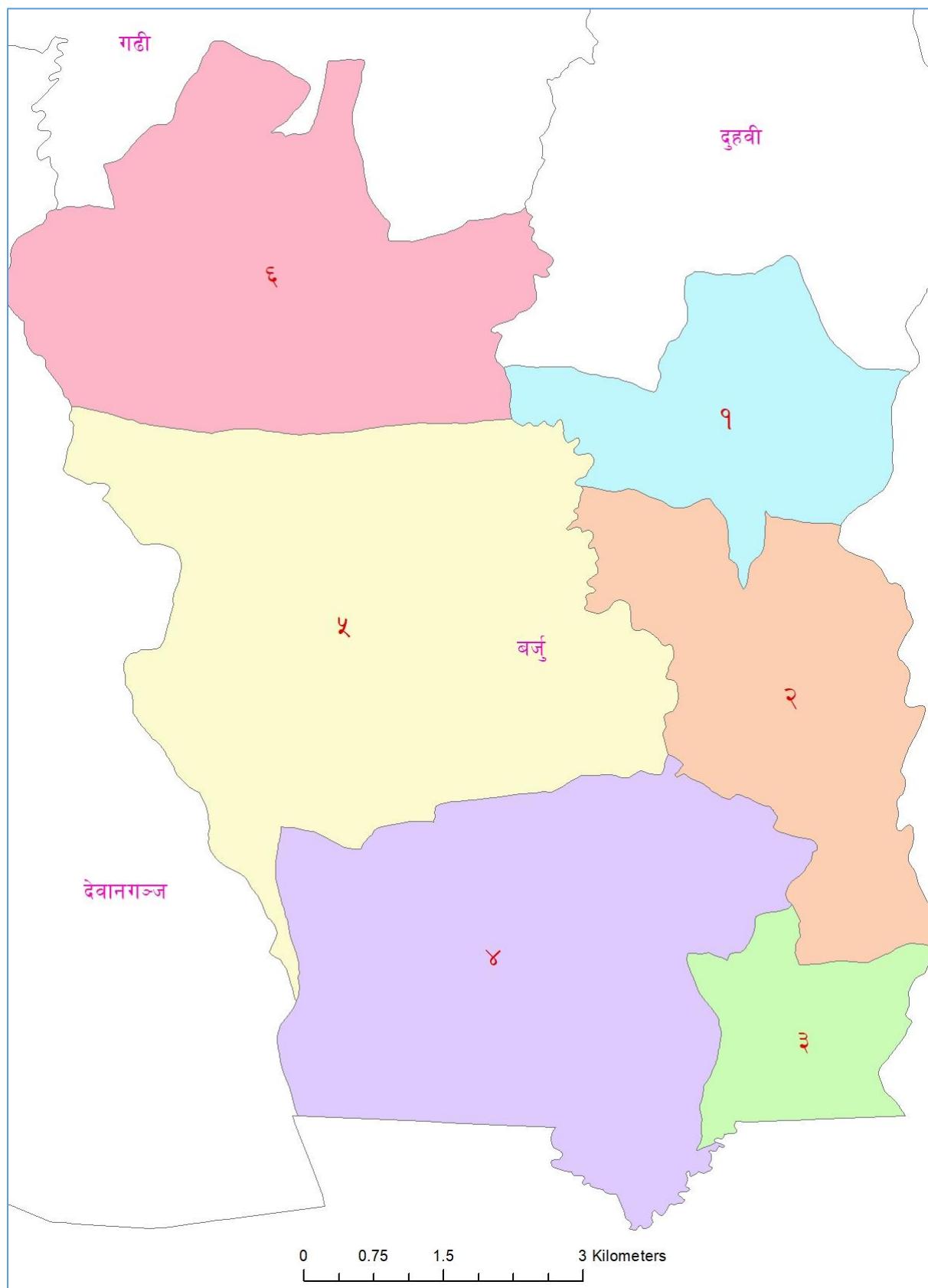
२०७५

बर्जु गाउँपालिका
अमाहीबेला, प्रदेश नं. १,
सुनसरी
२०७५ भाद्र

दस्तावेज	गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile Document)
प्रकाशक	बर्जु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, सुनसरी
संवादिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	<p>सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रम Community Development Programme (CDP)/World Food Programme (WFP)</p> <p>सम्पर्क ठेगाना: विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्ल्यु एफ पी) पो व.न. १०७, चाकुपाट, ललितपुर सम्पर्क: +९७७ ०१-५२६०६०७/५२६०६९३ Website: www.wfp.org</p>
मिति	२०७५ भाद्र
वेबसाइट	http://www.barjumun.gov.np/

बर्जु गाउँपालिका

बर्जु गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अमाहीबेला, सुनसरी प्रदेश नं. १

प्रकाशकीय
(नमुना)

स्थानीय सरकारका रूपमा गाउँपालिकाले नेपालको संविधान र तत्सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था बमोजिम नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु मार्फत सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण जस्ता जन आकांक्षालाई सम्बोधन गर्ने ऐतिहासीक जिम्मेवारी बहन गर्नु परेकोछ । संघीय शासन व्यवस्थाको रूपमा स्थानीय तह, प्रदेश र सघ माभ समन्वय, सहकार्य र सह अस्थित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको अपेक्षा गरीए जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि राजनीतिक दल, विषयगत निकाय, समुदायमा आधारीत संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसससँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन गाउँपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डिकृत तथ्यांक खुल्ले गरी वस्तुगत विवरण वा पार्श्वचित्र तयार गर्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्य हो । यहि कुरालाई नेपाल सरकारले नीतिगत निर्णय र मार्गदर्शनका आधारमा सचेत समेत गराएको छ । गाउँ विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँ विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत, आवधिक तथा वार्षिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नितजामूलक अनुगमन तथा गाउँ विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी रहेको छ ।

गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यलय तथा गाउँ विकासका समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र समुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा बर्जु गाउँपालिको गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृयालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छ । यसका अतिरिक्त, गाउँ विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैसस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ । यस गाउँपालिकाको विकास र सम्झौताको सपना सबैको एकता, साभा प्रयास र प्रतिवद्धता बाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छ ।

अन्त्यमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारी र प्राविधिक सहयोग गर्ने समुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !

.....
रघुनन्दन चौधरी
अध्यक्ष

बर्जु गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अमाहीबेला, सुनसरी प्रदेश नं. १

मन्त्रव्य (नमुना)

स्थानीय तहको पुनरसंरचना पछि वर्षोदेखि अलमलमा परेको स्थानीय तहको विवकासले गति लिने कुरा सबै क्षेत्र र तप्काले विश्वास लिएको छ। विगतमा भन्दा विकासको सोंच र आयाममा व्यापक परिवर्तन आएको र समावेशी र सहभागितामूलक विकासबाटे नेपाल सरकारले समेत विभिन्न नीति तथा कार्यक्रम लागु गरेको अवस्थामा हिजोको पद्धतिबाट मात्र विकास गर्न असम्भप्राय भएको छ। समुदायको यथार्थ समस्याको पहिचान गरी तथ्यांकमा आधारित नितिजामूलक लक्ष्यमा आधारित योजनाबद्ध विकासको सुरुवात पनि स्थानीय तहको वर्तमान आवश्यकता हो। यसका लागि सबै विषयगत तथा भौगोलिक क्षेत्रलाई समेटर गाउँको वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गर्नु पर्ने प्रवाधान नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा समेत व्यवस्था छ। यिनै कानूनी प्रावधान पुरा गर्न र योजनाबद्ध विकासको सुरुवात गर्न बर्जु गाउँ पालिकाले सामुदायिक विकास कार्यक्रम मार्फत विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा बर्जु गाउँपालिको गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गरिएको छ। यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृयालाई मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु। यसका अतिरिक्त, गाउँ विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैसस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुने विश्वास लिएकीछु। यस गाउँपालिकाको विकास र सम्झौताको सपना सबैको एकता, साभा प्रयास र प्रतिवद्धताबाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु।

अन्त्यमा, वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरु, कर्मचारी र प्राविधिक सहयोग गर्ने सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद !

संगिता कुमारी राय
उपाध्यक्ष

बर्जु गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय अमाहीबेला, सुनसरी प्रदेश नं. १

द्विंशति

धन्यवाद !

राम चरीत्र मेहता

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	२
१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरु	२
१.४ तयारीका चरण	३
१.५ सीमा	४

परिच्छेद २: गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

२.१ भौगोलिक अवस्थिति	५
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण	५
२.३ राजनीतिक अवस्थिति	५
२.४ धरातलीय अवस्था	७
२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिवी	८

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था	९
३.२ जनसांख्यिक अवयव (व्यक्तिगत घटना विवरण)	९
३.३ घरमुलीको लैंगिक विवरण	१०
३.४ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	१०
३.५ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	१०
३.६ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	११
३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण	१२
३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या	१३
३.९ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	१४

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	१५
४.२ कृषि तथा पशु विकास	१७
४.३ पर्यटन विकास	२२
४.४ चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण	२२
४.५ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	२३
४.६ कृषि तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण	२४
४.७ बैंक तथा वित्तिय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण	२४
४.८ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम	२५
४.९ बैड्ड तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुने तथा नियमित बचत गर्ने घरपरिवार	२६

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास	२७
५.१.१ साक्षरताको अवस्था	२७
५.१.२ शैक्षिक अवस्था	२८
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	३६
५.३. खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार	४०
५.४ शौचालय प्रयोगको अवस्था	४०
५.५. सामाजिक सुरक्षा वृत्तीको अवस्था	४१
५.६ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन	४१
५.७ कला, भाषा तथा संस्कृति	४२

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था	४३
६.२ चरन क्षेत्र	४३
६.३ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन	४३

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

७.१. सडक तथा यातायात	४६
----------------------------	----

७.२ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)	४८
७.२ बत्तिको श्रोतअनुसार घरपरिवार.....	४९
७.३. आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	५०
७.४ घरको जगको आधारमा घरपरिवार.....	५०
७.५ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	५१
परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति	
८.१ गाउँपालिकाकाको संगठनात्क तथा मानव संशाधन र आयश्रोतको अवस्था.....	५३
८.२ सघ/संस्था सम्बन्धी विवरण	५४
अनुसूचीहरू	
१: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु.....	५७
१.क. घरधुरी सर्वेक्षण फारामहरु.....	५७
ख. संस्थागत सूचना संकलन फाराम	६२
अनुसूची २: तथ्याङ्क तालिकाह	८२
सन्दर्भ सामाग्री.....	८७

परिच्छेद १: परिचय

गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, पूर्वार्धार लगायत क्षेत्रको विद्यमान यथार्थ स्थिति भल्काउन आवश्यक तथ्याङ्ग संकलन र विश्लेषणका माध्यमबाट तयार गरी तर्कपूर्ण, सिलसिलेवार र व्यवस्थित रूपमा प्रस्तुत गरिएको सूचनाको एकीकृत दस्तावेज वस्तुगत विवरण हो । वस्तुगत विवरण तयारीका लागि स्तरीय विधि, औजार तथा प्रकृयाको अवलम्बन गर्नु जरुरी हुन्छ । वर्जु गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारी विधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई यस परिच्छेदमा समावेश गरीएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा गाउँपालिका अथवा नगरपालिकाको व्यवस्था गरेको छ । जस अनुसार स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीतासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुतर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ । सहकारीता, समन्वय र सहअस्थित्वका आधारमा संचालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साझेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ । स्थानीय जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छिरितो र प्रभावकारी बनाई स्थानीय तहको सुदृढीकरण गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरु अगाडी बढि रहेका छन् ।

परिवर्तित नविनतम परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रद्वत अधिकार बमोजिमको अभिभारा पुरा गर्न गतिशिल विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र संमृद्धिका लागि अर्थपूर्ण पहल हुन जरुरी छ । यस कार्यका लागि नवनिर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन संचालन र विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ । स्थानीय सरकारका गतिविधीहरुबाट जनतामा स्वायत्तताको महसुस हुने गरी संघीय समावेशी शासन व्यवस्थाको मर्मलाई जीवन्त तुल्याउने अपेक्षा गरिएको छ । मानव संसाधन तथा आर्थिक स्रोतको सिमिताका वावजुद उर्लदो जनआकांक्षाको व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न वास्तविक सूचना तथा तथ्यांक बलियो आधारका रूपमा रहन्छ ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डकृत र क्षेत्रगत सूचना सहितको गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी जरुरी हुन्छ । नेपालमा सर्वप्रथम सातौं आवधिक योजनाले हरेक जिल्लाले विकासका संभावना र स्रोतको आवश्यक सूचना हासिल गर्न आर्थिक, सामाजिक र भौगोलिक क्षेत्र समेटिएको वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने निर्देशित गरेको थियो । तत्कालिन गाविस तथा नगरपालिकाको सन्दर्भमा दशौं आवधिक योजनाले वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने कुरालाई उठान गरेको थियो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र तत्सम्बन्धी नियमावली लागु भए पछि तत्कालिन स्थानीय निकायमा वस्तुगत विवरण तयारी नियमित रूपमा अगाडी बढेको थियो ।

वर्तमान सन्दर्भमा नेपाल सरकारले गाउँ तथा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति भल्किने वस्तुगत विवरणको ढाँचा तयार गरी उपलब्ध गराइ यथासक्य छिटो तयार गर्न पत्राचार गरेको छ । गाउँपालिकाको नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण हुनेछ । उपलब्ध कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासको आधारमा तयार गरिएको वस्तुगत विवरणले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्व विकासमा टेवा पुऱ्याउने छ ।

१.२ उद्देश्य

गाउँ क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाको समग्र स्थिति भल्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस प्रतिवेदनको प्रमुख उद्देश्य हो । यसका विशेष उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन् ।

- गाउँको जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानविय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने
- गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने
- गाउँपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहायअनुसारका कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन् ।

क. नेपालको संविधान: नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।

ख. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन: नेपाल सरकारले नेपालको संविधानको अनुसूची ५, ६, ७, ८ र ९ मा उल्लेखित संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकल तथा साभा अधिकार सूचीको कार्य विस्तृतीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदनमा स्थानीय तहको अधिकारलाई थप व्याख्या गरेको छ । जस अनुसार स्थानीय तहको तथ्यांकीय अभिलेख व्यवस्थापन र स्थानीय तहका संभाव्य प्राकृतिक श्रोत र साधनको अभिलेख (प्रोफाइल) तयार गर्ने कुरालाई उल्लेख गरिएको छ ।

ग. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को च, ड र थ मा बेरोजगारहरूको विवरण सहित स्थानीय तहको तथ्यांक संकलन गरी नियमित रूपले अद्यावधी गर्दै जानु पर्ने उल्लेख छ । ऐनको दफा १२ को ख मा वडा कार्यलयहरूले निजि घरधुरी तथा परिवारको लगत राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । त्यसरी त्रै स्थानीय तहको विकास आवधिक र वार्षिक योजनाहरू बनाई सोको आधारमा योजनाबद्ध विकास गर्नु पर्ने कुरा उल्लेख छ । भने वार्षिक र आवधिक योजना बनाउनको लागि समेत गाउँको वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।

घ. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा कार्यविधि, २०७४: यस कार्यविधिको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामुलक प्रक्रियाबाट नतिजामुलक ढंगले बनाउनु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानिय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथसा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको याथार्थ स्थिती देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ” भनि प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरापलिका वस्तुगत विवरण ढाँचा, विगतका सिकाई, सम्बन्धि विषय विज्ञका सुभाव र गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमतिअनुसार वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१.४.१ गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधिलाई गाउँसभाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गर्ने निर्णय भई उपलब्ध गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त गाउँपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ (www.mofa-ga.gov.np वा अनुसूची १ र २ मा हेर्नु होला) ।

१.४.३ गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण

गाउँ कार्यपालिकाको आयोजनामा गाउँसभा, कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी र गाउँ विकास सरोकारवाला बीच साभा धारणा, बुझाई र कार्ययोजना तयार गर्न २०७४ कातिक २९ गते का दिन एक दिवसीय गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यशालाको आयोजना गरियो । यस कार्यशालाबाट गाउँ सभा तथा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा गाउँ विकासका सरोकारवाला विच गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, कानूनी तथा नीतिगत आधार, स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्को विषय क्षेत्र, श्रोत, संकलन र विश्लेषणका औजार, तयारी विधि तथा प्रक्रियामा तर्जुमा प्रक्रियाबारे अन्तरक्रियामूलक छलफल गरी समान धारणा तथा बुझाई कायम गरीयो । यस क्रममा गाउँपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी र भूमिका तथा प्रतिवद्धता बारे राय परामर्श गरी कार्यतालिका समेत तयार गरियो ।

१.४.३ तथ्यांक संकलन

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । प्राथमिक श्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक छलफलबाट अन्य विवरण संकलन गर्ने फारमहरु प्रयोग गरिएको थियो । द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्वेक्षण फारम उपयोग गरियो । तथ्यांक संकलनका लागि प्रयोग गरिएका पारिवारिक विवरण सर्वेक्षण फारम अनुसूची १, संस्थागत विवरण संकलन फारम अनुसूची २ प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थागत तथ्याङ्को प्रमुख श्रोतहरुमा गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरु, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, वैकं तथा वित्तीय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरु प्रमुख रूपमा रहेका छन् । निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरु परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो ।

त्यसरी नै श्रोत नक्षा तयारीको लागि स्थानीयस्तरमा छनौट गरिएका सहजकर्ताहरुलाई तालिम दिई बडा समितिका पदाधिकारीहरु र अन्य वुद्धिजिविहरुको सहभागितामा Google earth बाट बाटो, सेवा केन्द्रहरु, पोखरी, ताल र बाढी कटान क्षेत्र जस्ता श्रोतहरुको नक्षाकृत तथा आवश्यक तथ्यांक संकलन गरिएको थियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्षा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधि अनुसार Database management तथा IT विज्ञहरुद्वारा विश्लेषण गरियो । यसलाई <https://afp.robuststaging.biz> मा Log in गरि हेर्न सकिने बनाईएको छ । यसमा विषय क्षेत्रगत, बडागत र सामाजिक संरचनागत (लैगिक र जातीगत) अनुसार विश्लेषण गरिएको छ । यसैगरी

जिल्लागत रूपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्यांकलाई गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यिकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोही अनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरु मध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्रोत नक्शा तयार गरियो ।

१.४.५ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गाउँ वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँ कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निस्कर्ष बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध ढाँचामा स्थानीय परिवेश र विशिष्टता, विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । मस्यौदामा संभव भएसम्मका सूचनालाई स्रोत नक्शाको रूपमा जिआईस नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.६ वस्तुगत विवरण सुझाव संकलन

स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा उल्लेखित स्तरीय ढाँचा बमोजिम तयार गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुझाव प्राप्त गर्न गाउँपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरिनेछ । कार्यशालामा विषयगत रूपमा मस्यौदा वस्तुगत विवरणको सूचना तथा विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत समूह छलफलमा सुझाव संकलन गर्नुका साथै वस्तुगत विवरणलाई औपचारिक रूपमा अनुमोदन गरी प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई गाउँपालिकाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा लिई योजना तर्जुमा, नितिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धीको लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता गरी यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र शाखा तथा इकाई र जिल्ला समन्वय समिति (जिसस)र सहयोगी निकायहरूलाई उपलब्ध गराई सुझाव संकलन गरिनेछ ।

१.४.७ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुझाव, जिसस, विषयगत शाखा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुझावलाई समावेश गरी गाउँ वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरियो ।

१.५ सीमा

गाउँ वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा विगतमा सफल अनुभव बमोजिम तयार गरिएको छ । विवरणमा यथासङ्क्षिप्त बढी सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने अभ्यास भएता पनि स्थानीय शासन संचालनको शुरुवाती अवस्था भएको हुँदा कानूनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवहारिक कठिनाईहरु आइपत्त्यो । सोको बाबजुद सम्बन्धित सबैको प्रयासबाट गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्य पुरा गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्यांकलाई संभव भएसम्म वडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवराठित गाउँपालिकामा सीमित कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोतसाधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद २: गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

सुनसरी जिल्लामा अवस्थित बर्जु गाउँपालिका प्रदेश नं. १ अन्तरगतको तराई विशेषता बोकेको गाउँपालिका हो । साविक रामगञ्ज बेलगाढ्या, अमडुवा, अमाहिबेल्हा र चिमडि गाविस मिलेर बनेको यो गाउँपालिका ६९.४३ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यहाँको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास संभावनाहरूलाई देहाय बमोजिमका शिर्षकहरूमा व्याख्या गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

बर्जु गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २६ डिग्री २४ मिनेट २४ सेकेण्ड देखि २६ डिग्री ३१ मिनेट ४ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८७ डिग्री ९ मिनेट ३३ सेकेण्ड देखि ८७ डिग्री १५ मिनेट २ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यस गाउँपालिका सुनसरी जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम इनरुवा देखि करीब २८ किमीको दक्षिणमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा मोरड जिल्लाको विराटनगर महानगरपालिका, पश्चिम सुनसरी जिल्लाको देवानगञ्ज गाउँपालिका, दक्षिणमा भारत र उत्तरमा गढी गाउँपालिका र दुहवी नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १२७५ वर्ग किमी मध्ये ५.४४ प्रतिशत भुभाग ओगट्ने यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ६९.४३ वर्ग किमी रहेको छ । वडा अनुसार गाउँपालिकाको क्षेत्रफल यस अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. २.१ : वडाअनुसार क्षेत्रफल

वार्ड नं.	समावेश भएका गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१	रामगञ्ज बेलगाढ्या (१-३,८)	६.४७	९.३
२	रामगञ्ज बेलगाढ्या (४-७,९)	९.४६	१३.६
३	अमडुवा (१,२,४,९)	३.५९	५.२
४	अमडुवा (३,५-८)	१६.२८	२३.५
५	अमाहिबेलाहा (१-९)	१९.७८	२८.५
६	चिमडि (१-९)	१३.८४	१९.९
जम्मा		६९.४३	१००.०

श्रोत: स्थानीय पुनरसंरचना आयोग प्रतिवेदन, २०७४

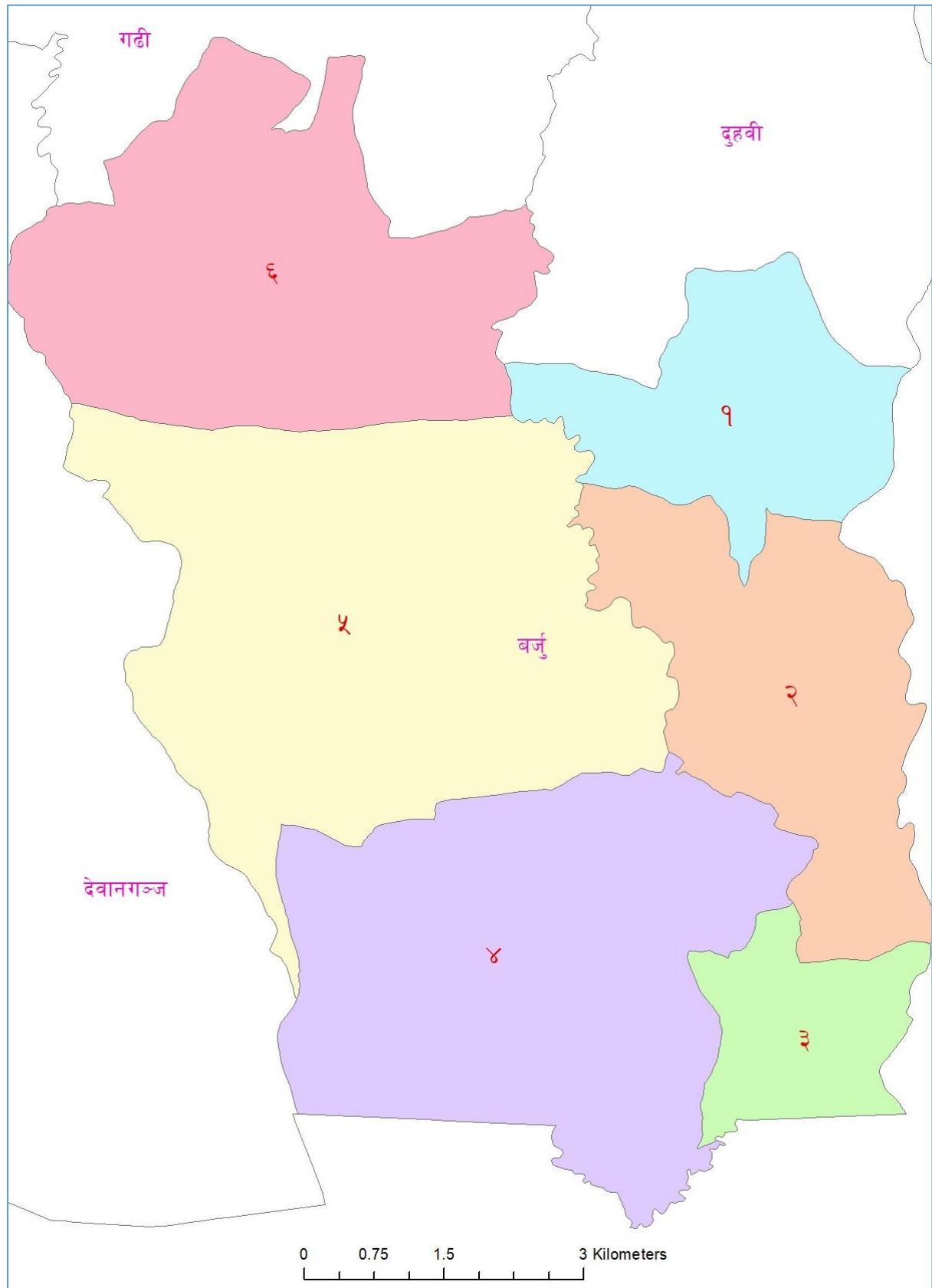
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

नवगठित बर्जु गाउँपालिका ऐतिहासिक, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक रूपले महत्वपूर्ण क्षेत्र हो । साविक रामगञ्ज बेलगाढ्या, अमडुवा, अमाहिबेल्हा र चिमडि गाविस मिलाएर वि.सं. २०७३ मा बर्जु गाउँपालिकाको गठन गरिएको हो । साविकको चिमडि गाविसस्थित एक ऐतिहासिक ताल बर्जुको नामबाट यस गाउँपालिको नामाकरण भएको छ ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

बर्जु गाउँपालिका प्रदेश नं. १ अन्तरगत सुनसरी जिल्लामा अवस्थित रहेको छ । सुनसरी जिल्लामा विद्यमान २ उप नगरपालिका, ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका गरि १२ स्थानीय तह मध्ये बर्जु गाउँपालिका एक हो । साविकका ४ गाविसहरु समावेश गरी बनेको यस गाउँपालिकामा ६ वडाहरु रहेका छन् । गाउँपालिकाको केन्द्र साविक अमाहिबेल्हा गाविसको कार्यालय रहेको स्थान अमाहिबेल्हामा रहेको छ । पूर्ववत रूपमा नेपालको पुर्वाञ्चल विकास क्षेत्रमा पर्ने कोशी अञ्चलको सुनसरी जिल्लामा रहेको यो गाउँपालिका जिल्ला भित्रको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि ३ निर्वाचन क्षेत्र रहेको भएता पनि प्रदेश सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि तय गरिएका ५ निर्वाचन क्षेत्र मध्ये क्षेत्र नं. ३ मा पर्दछ ।

नक्शा २.१: बर्जु गाउँपालिकाको राजनितिक विभाजन

श्रोत: स्थानीय तह पुनरसंरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७४ मा आधारित भइ *GIS Calculation*

२.४ धरातलीय अवस्था

तराईको जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलिय स्वरूपका हिसाबले अधिकांश भूभाग सम्थर क्षेत्रले ओगटेको छ। यस गाउँपालिकामा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमिन रहेको छ। यस क्षेत्रमा मुख्यतया सम्थर भुभाग रहेको छ। सामान्यतया: यस क्षेत्रमा बलौटे खालको माटो रहेको देखिन्छ।

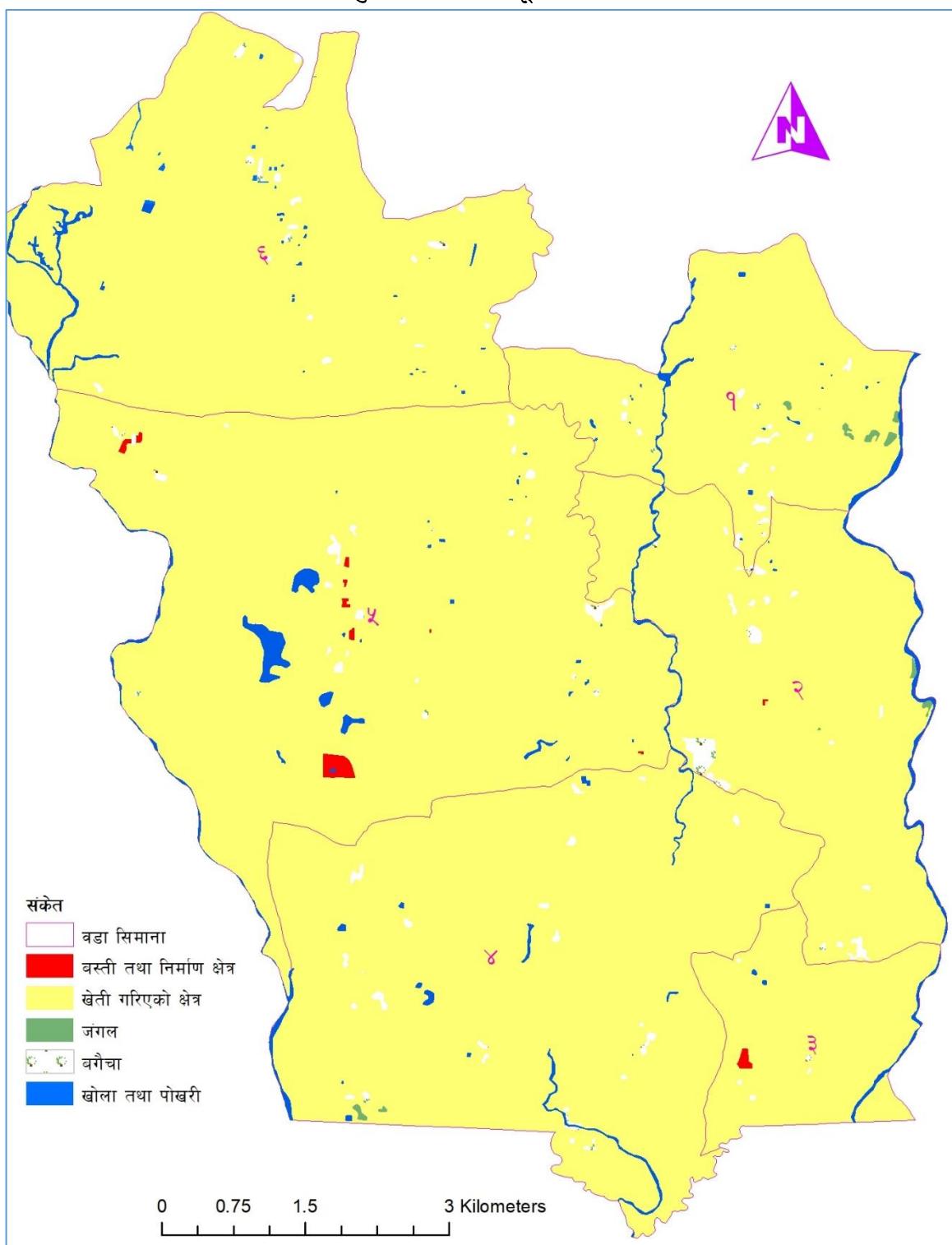
भूमीको प्रकारको आधारमा क्षेत्रफल तालिका २.२ मा दिइएकोछ।

तालिका २.२: भूमीको प्रकारको आधारमा क्षेत्रफल

भूमीको प्रकार	क्षेत्रफल (बर्ग कि.मि. मा)	प्रतिशत
वस्ती तथा निर्माण क्षेत्र	०.०१४	०.०२
खेती गरिएको क्षेत्र	६८.७५९	९९.०३
जंगल	०.००८	०.०१
बगैचा	०.०६५	०.०९
पोखरी तथा ताल	०.०१८	०.०३
बगर	०.००६	०.०१
सिमसार क्षेत्र	०.०२३	०.०३
पानीले ढाकोको क्षेत्र	०.५१२	०.७४
खाली जमिन	०.०२५	०.०४
जम्मा	६९.४३०	१००.००

श्रोत: LRMP 1996, नापी विभाग।

नक्शा २.२: बर्जु गाउँपालिकाको भूउपयोग नक्शा

श्रोत: Land Resource Mapping Project (LRMMP) 1996, नापी विभाग

२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिवी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ तथा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ मा सुनसरी जिल्लाको तथ्यहरूलाई बर्जु गाउँपालिकाको लागि पनि सामान्यीकरण गरिएको छ। नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार सुनसरी जिल्ला मानव विकास सूचकांकका दृष्टिकोणले ७५ जिल्लाहरु मध्ये १२ औं स्थानमा पर्दछ। यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.४०९ रहेको छ। जसअनुसार औषत आयु ६३.१४ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानी १००७ अमेरिकी डलर रहेको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगको अनुसार यस जिल्लामा ४९.० प्रतिशत गरिव रहेको देखिन्छ।

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थासँग सम्बन्धीत वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरु समाविष्ट रहेका छन्।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरधुरी र जनसंख्या क्रमशः ६३६१ र ५२२८४ थियो भने २०७५ को स्थानीय घरधुरी सर्वेक्षणबाट यो संख्या बढेर क्रमशः ७०२१ र ३४२४५ पुगेको छ। वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ५ मा ७९३८ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. २ मा ४९६५ रहेको देखिन्छ। गाउँपालिकामा घरधुरी ७ वर्षमा १२.२८ प्रतिशतले बढ्दि भएको छ भने जनसंख्या ७.६ प्रतिशतले बढ्दि भएको छ वार्षिक बढ्दिदर भने क्रमशः १.७५ र १.०८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका नं. ३.२ : वडाअनुसार परिवार तथा जनसंख्या विवरण

वडा नं	घरधुरी २०६८	घरधुरी २०७५	जनसंख्या २०६८					जनसंख्या २०७५					
			पुरुष	महिला	जम्मा	औषत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात	पुरुष	महिला	अन्य	जम्मा	औषत परिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
१	८३९	९४९	२९०५	२०९४	४१९९	५.०	१.०७	२४७२	२२८६	३	४७६१	५.०२	१.०८
२	७५६	८५७	२९४२	२०२३	४१६५	५.५१	१.०६	२४४४	२२१४	३	४६६१	५.४४	१.१०
३	८२८	९८६	२१४५	२१४५	४२९०	५.१८	१.००	२४१९	२२२२	४	४६४५	४.७१	१.०९
४	१००९	१०९७	२४१८	२३७२	४७९०	४.७५	१.०२	२६३०	२५२०	१३	५१६३	४.७१	१.०४
५	१४३१	१५१५	३८६९	४०६९	७९३८	५.५५	०.९५	४०३२	३८२५	१३	७८७०	५.१९	१.०५
६	१३९०	१६१७	३१८२	३२६२	६४४४	४.६४	०.९८	३६२८	३५११	६	७९४५	४.४२	१.०३
जम्मा	६२५३	७०२१	१५८६१	१५९६५	३१८२६	५.०९	०.९९	१७६२५	१६५७८	४२	३४२४५	४.८८	१.०६

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.२ जनसांख्यिक अवयव (व्यक्तिगत घटना विवरण)

बर्जु गाउँपालिका भित्र गत १ वर्षमा ९६६ जना बच्चाको जन्म दर्ता भएको छ भने विवाह ४५८ जोडिको दर्ता भएको देखिन्छ। जन्मको तुलनामा मृत्यु निकै कम देखिन्छ। मृत्यु दर्ताको कानूनी प्रयोजन नभएको खण्डमा दर्ता नगर्ने चलनको कारण यो पनि कम देखिएको छ। बसाई सरे आएपछि बसाई सराई दर्ता गर्ने प्रचलन पनि कम देखिन्छ। सम्बन्ध विच्छेदको घटना चाहि दर्ता भएको देखिएन (तालिका नं. ३.१)।

तालिका ३.१: २०७४ बैशाख देखि चैत्रमसान्त सम्मको घटना दर्ता विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह (जोडि)	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाईसराई	
					आएको	गएको
१	७४	११	४४	०	३	१
२	१८९	२६	८१	०	६	१८
३	१३५	२४	६८	०	४	१७
४	१८६	२४	१०४	०	२०	२३
५	२५३	२९	१०५	०	२०	२३
६	१२९	४२	५६	०	१८	१०
जम्मा	९६६	१५६	४५८	०	७१	९२

श्रोत: बर्जु गाउँपालिकाका वडा कार्यलयहरु, २०७५

३.३ घरमुलीको लैगिक विवरण

नेपाली चलन जस्तै बर्जु गाउँपालिकामा पनि महिला घरमुलीको संख्या कम देखिन्छ । वार्ड नं. ४ मा सबै भन्दा बढिं महिला घरमुली (१६९ वा १५.४ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ ।

तालिका नं. ३.३: घरमुलीको लिङ्को आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	महिला घरमुली प्रतिशत
१	९४९	९०३	४६	४.८
२	८५७	७९२	६५	७.६
३	९८६	९४०	४६	४.७
४	१०९७	९२८	१६९	१५.४
५	१५१५	१३८५	१३०	८.६
६	१६१७	१४९९	११८	७.३
जम्मा	७०२१	६४४७	५७४	८.२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.४ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरका आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समुह अनुसार १ वर्षमुनिका बच्चाको संख्या ५६३ जना र ७० वर्ष माथिको कूल ७८५ जना रहेको देखिन्छ । वडा अनुसार विभिन्न उमेर समुह सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ३.२: वडागत रूपमा उमेरअनुसारको जनसंख्या

वडा नं.	१ वर्ष भन्दा कम		१-५ वर्ष		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा बढी	
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म
१	४९	३८	२७५	२४०	४२१	४१९	१६६	१८६	८६६	७९०	३३६	३१३	१६६	१६२	११८	९६	७४	४४
२	३३	२७	२४१	१९८	४४९	३८८	२१६	१८९	८२२	७६७	२९१	२९५	२०४	१९१	१४३	१००	४६	६१
३	१७	२५	२७०	२६४	४१९	३५६	१७५	१६५	९३२	८२०	३१९	३३५	१८४	१६५	८९	६८	१४	२८
४	७३	५७	२४३	२६३	४३०	४४९	२००	१७७	९६८	८८९	३१६	३३९	१९९	१७०	१३५	१३१	७२	५२
५	७५	७१	४३२	४१८	६४३	६५३	३४१	३३६	१४०१	१२६९	४६७	५०८	३३७	२७५	२०८	१७८	१३६	१२२
६	४५	५३	३३७	३४३	६४६	६०६	३१६	२६३	१२९२	१२५५	४१८	४०९	३२०	२९५	१९८	२१३	५९	७७
जम्मा	२९२	२७१	१७९८	१७२६	३००५	२८६९	१४१६	१३१६	६२८१	५७९०	२१४७	२१९९	१४१०	१२५८	८९१	७८६	४०९	३८४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.५ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

गाउँपालिका भित्र मातृभाषाको रूपमा बोलिने भाषाहरूमध्ये मैथिली आधा भन्दा बढीले बोल्दछन् भने त्यस पछि थारु भाषा रहेको छ । यस पछि बहुसंख्याले मातृभाषाको रूपमा नेपाली भाषा बोल्दछन् ।

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार मातृभाषीहरुको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ३.३ क: मातृभाषाअनुसार जनसंख्या

मातृभाषा	वडा नं						जम्मा	प्रतिशत
	१	२	३	४	५	६		
मैथिली	२५८१	३४६३	२८१२	२०७७	३७६०	३१७७	१७८७०	५७.३१
थारू	३५८	२३९	९८१	१७०८	१४४१	२५८५	७३१२	२३.४५
नेपाली	८२२	३८२	४०८	३५४	६९५	५१०	३१७१	१०.१७
उर्दु					८७८	८०	९५८	३.०७
गरुड़	२८३		६४	३२४	१२६		७९७	२.५६
अन्य	३५	२२	२९	५२	१४४	२१	३०३	०.९७
मगाडी				१८४			१८४	०.५९
नखुलेको		५८	८९				१४७	०.४७
उराव	१२०						१२०	०.३८
मगर				५६		२१	७७	०.२५
मेचे						५०	५०	०.१६
मालपाडे			४३				४३	०.१४
सन्धाली					४१		४१	०.१३
भोजपुरी				३५			३५	०.११
याक्खा					२९		२९	०.०९
राई					२३		२३	०.०७
नेवार					२०		२०	०.०६
जम्मा	४१९९	४१६४	४४२६	४७९०	७१५७	६४४४	३१९८०	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.३ ख: मातृभाषाअनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	१	२	३	४	५	६	जम्मा	प्रतिशत
मैथिली	३२६२	४०१८	३२०४	२५६६	४९२८	४१९४	२२१७२	६४.७५
थारू	४२५	२९०	१०५१	१९०९	१५४४	२६६३	७८८२	२३.०२
नेपाली	९६१	३४४	३८४	६३९	८९९	२४९	३३९६	९.९२
हिन्दी	०	०	०	५	४९०	१०	५०५	१.४७
झागड़ (उराउ)	८१	०	०	०	१०	२५	११६	०.३४
अन्य	४	१	६	३४	४९	०	९४	०.२७
लिम्बु	२८	०	०	०	०	०	२८	०.०८
उर्दु	०	०	०	१	२२	०	२३	०.०७
भाषा नखुको				९	८	४	२१	०.०६
तामाङ्ग	०	८	०	०	०	०	८	०.०२
जम्मा	४७६१	४६६१	४६४५	५१६३	७८७०	७१४५	३४२४५	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.६ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

धार्मिक हिसाबले गाउँपालिका भित्र बोलिने मातृभाषाहरु मध्ये सबैभन्दा धेरै हिन्दु धर्म मान्नेहरु २७७६२ अर्थात् ८९ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरि, बौद्ध धर्म, मुसलीम र इसाइ धर्म मान्नेहरुको जससंख्या क्रमशः १२४८, १९३५ र ३ रहको देखिन्छ। वडा अनुसार विभिन्न धर्म अनुसारको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३.४क : वडागत रूपमा धर्मअनुसार जनसंख्या

वडा नं.	धर्म							जम्मा
	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	किरात	इसाई	प्रकृति	उल्लेख नगरिएको	
१	३५०१	६४९	१	४	३	१	०	४१९९
२	४१०८	२७	२	०	०	०	२१	४१६४
३	४१०९	३०३	१२	०	०	०	२	४४२६
४	३७५५	२९४	७३०	०	०	०	११	४७९०
५	६१५५	७२	८८९	०	०	१४	१५	७१५७
६	६१३४	३	३०१	०	०	०	२	६४४४
जम्मा	२७७६२	१३४८	१९३५	४	३	१५	५१	३११८०
प्रतिशत	८९.०४	४.३२	६.२१	०.०१	०.०१	०.०५	०.१६	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.४ ख : वडागत रूपमा धर्मअनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	इसाई	अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४७२१	८	२	२७	०	३	४७६१
२	४६५३	८	०	०	०	०	४६६१
३	४६४३	०	०	०	०	२	४६४५
४	४३६९	५१	७३७	०	०	६	५१६३
५	६७०४	७	११५४	२	१	२	७८७०
६	६८०९	०	३३५	०	०	१	७९४५
जम्मा	३१८९९	७४	२२२८	२९	१	१४	३४२४५
प्रतिशत	९३.१५	०.२२	६.५१	०.०८	०.००	०.०४	१००.००

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

३.७ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा जनसंख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या तराई अन्य जाति ३५ प्रतिशत त्यसपछि तराई आदिवासी जनजाति ३० प्रतिशत रहेका छन्। तेश्रो ठूलो संख्या तराई दलितको रहेको पाइन्छ। गाउँपालिकाको तरफबाट गरिएको घरधुरी सर्वेक्षणको आधारमा प्राप्त जातिगत घर परिवार संख्या र जनसंख्यालाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३.५ : वडाअनुसार जातिगत घरधुरी विवरण

वडा नम्बर	पहाडी वाम्हण/ क्षेत्री	तराई वाम्हण/ क्षेत्री	पहाडी आदीबासी/ जनजाती	तराई आदीबासी/ जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	जम्मा
१	२	१५	२	२३७	२	३१७	०	४८	३२६	९४९
२	४५	३	१८	६१	०	६१	०	७	६६२	८५७
३	०	१	६	३१३	४	१८९	०	५	४६८	९८६
४	१०	६२	१५	५५३	२	२१४	१५९	६	७६	१०९७
५	८९	७	६१	४९०	३	३३९	१७३	२१	४१२	१५१५

वडा नम्बर	पहाडी वास्थण/ क्षेत्री	तराई वास्थण/ क्षेत्री	पहाडी आदीबासी/ जनजाती	तराई आदीबासी/ जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	जम्मा
६	०	११	३८	५९३	२	३०७	५४	९६	५१६	१६१७
जम्मा	१४६	११	१४०	२१६७	१३	१४२७	३८६	१८३	२४६०	७०२१
प्रतिशत	२.१	१.४	२.०	३०.९	०.२	२०.३	५.५	२.६	३५.०	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

तालिका नं. ३.६ : वडाअनुसार जातिगत जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	पहाडी वास्थण/ क्षेत्री	तराई वास्थण/ क्षेत्री	पहाडी आदीबासी/ जनजाती	तराई आदीबासी/ जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४	७८	७	१२२८	२	१५१०	१	०	१८५०	१८५०	४७६१
२	२२५	१२	८१	२९८	१	२८५	०	२७	३७३१	३७३१	४६६१
३	०	३	२३	१४०३	२०	८४७	०	११	२३३५	२३३५	४६४५
४	५३	३०२	७९	२५६०	११	९९१	७५९	४	३९८	३९८	५१६३
५	४६४	४७	३१४	१८१७	१५	१७०२	११७२	८	२३२४	२३२४	७८७०
६	०	४८	१७७	२७१०	१०	१३९८	३४६	०	२४५५	२४५५	७१४५
जम्मा	७४६	४९०	६८१	१००१६	५९	६८१३	२२७८	५०	१३०९३	१३०९३	३४२४५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.८ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खालका अपांगता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसारको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं. ३.७ क: वडागत रूपमा अपाङ्गताको किसिमअनुसार जनसंख्या

वार्ड न.	विवरण									जम्मा	प्रतिशत
	सपाङ्ग	शारिरिक	दृष्टि विहिन	सुस्त श्रवण	दृष्टि तथा श्रवण	बोलि अकमकिने	मानसिक	बौद्धिक	बहु अपांग		
१	४१५१	१९	७	१	१	१४	२	०	४	४१९९	१.१४
२	४१०९	२१	४	४	०	१	३	११	४१६४	१.३२	
३	४३६२	३०	६	३	१	६	११	०	७	४४२६	१.४५
४	४७०७	२४	१५	९	१	१३	७	५	९	४७९०	१.७३
५	७०४०	४४	१९	९	६	२२	७	०	१०	७१५७	१.६३
६	६३०८	५५	२२	११	२	१४	१४	६	१२	६४४४	२.११
जम्मा	६१३५४	३८६	१४६	७४	२२	१५६	८८	२८	१०६	३११८०	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.७ ख: वडागत रूपमा अपाङ्गताको किसिमअनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	सपाङ्ग	शारिरिक अपांग	बौद्धिक अपांग	दृष्टि विहिन	बहिरा (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	बोलि अकमकिने	मनोसामाजिक अपाङ्गता	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४७२५	२४	६	०	२	०	१	३	४७६१
२	४५६३	५१	१०	६	१५	३	१०	३	४६६१
३	४६१६	१७	२	२	१	२	०	५	४६४५
४	५०८३	३६	१४	६	७	४	०	१३	५१६३
५	७७९५	३३	४	४	८	८	८	१०	७८७०

६	७०७१	२२	२९	६	८	५	१	३	७१४५
जम्मा	३३८५३	१८३	६५	२४	४१	२२	२०	३७	३४२४५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

३.९ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र रहेका घरपरिवारको आफू बस्ने घरको स्वामित्व सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसारको विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३.८ क: घरको स्वामित्वको प्रकार

वार्ड न.	स्वामित्वको प्रकार				जम्मा
	आफूनै घर	भाडाको घर	संस्थागत	अन्य	
१	८३५	१	०	३	८३९
२	७४६	५	०	३	७५६
३	७३०	३	२	९३	८२८
४	९९७	०	०	१२	१००९
५	१३७७	७	३	४४	१४३१
६	१३५९	२१	२	८	१३९०
जम्मा	६०४६	३७	७	१६३	६२५३
प्रतिशत	९६.६९	०.५९	०.११	२.६१	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ३.८ ख: घरको स्वामित्वको प्रकार

वडा नम्बर	नीजिआफनै/	भाडाको धर	संस्थागत घर	अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७८२	३	१६२	१	१	९४९
२	७७३	२५	२५	३४	०	८५७
३	७७४	१	०	२११	०	९८६
४	१०८८	०	१	८	०	१०९७
५	१२६१	६	६०	१८४	४	१५१५
६	१५९६	१८	२	०	१	१६१७
जम्मा	६२७४	५३	२५०	४३८	६	७०२१
प्रतिशत	८९.४	०.८	३.६	६.२	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

यस शिर्षक अन्तर्गत आर्थिक गतिविधिको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१.१ प्रमुख पेशा अनुसार जनसंख्या

गाउँपालिकाको कूल जनसंख्या ३४,१४९ मध्ये कम उमेरका २०.१२ प्रतिशत, गृहिणी २५.३८ प्रतिशत, विद्यार्थी १७.२८ प्रतिशत रहेका छन् भने मुख्य पेशाका रूपमा ज्याला मजदूरी गर्ने २०.७ प्रतिशत र कृषि तथा पशुपालन गर्ने ५.४७ प्रतिशत रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१ प्रमुख पेशा अनुसार जनसंख्या

वडा नं	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला / मजदूरी	व्यवसायिक कार्य	बैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी	गृहिणी	वेरोजगार	कम उमेर	अन्य	उपलब्ध नभएको
१	११२	१९३	८	१०१५	६९	१०५	७३३	१२६९	२०५	१०२३	११	११
२	३२०	१६६	७७	८८८	९	१२८	९२८	११११	१५१	८४२	६	२
३	२१७	१५७	६८	१०७०	६	३२	८३४	१२३४	५९	९३९	९	२०
४	३७५	१६५	१०६	११९५	१	१०८	८२१	११०७	१०२	१०८९	८५	४
५	६९२	२९१	१११	१२८०	१७	३०८	१२४१	१८३७	४१२	१६३४	२	३
६	१५१	१६३	१०७	१६२१	१०	१६९	१३४५	२११०	११४	१३४४	०	२
जम्मा	१८६७	११३५	४७७	७०६९	११२	८५०	५९०२	८६६८	१०४३	६८७१	११३	४२
प्रतिशत	५.४७	३.३२	१.४०	२०.७०	०.३३	२.४९	१७.२८	२५.३८	३.०५	२०.१२	०.३३	०.१२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.१.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न प्राविधिक तथा विशेष दक्षतायुक्त जनशक्ति सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका ४.२ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन															
	कृषि र पशु		इन्जनियरिङ		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य	
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु
१		४														
२				२							१					
३		२											१			
४		२									१					
५	१	३		५							१					
६	३	१६		३							१					
जम्मा	४	२७		१०							४		१			

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.१.३ बैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

गाउँपालिकाको जम्मा ६२५३ घरपरिवार मध्ये ४६९ वा ७.५० प्रतिशत घरपरीवारबाट बैदेशिक रोजगारीमा गएको देखिन्छ । जस अनुसार सबै भन्दा बढि वडा न. ५बाट १५५ जना बैदेशिक रोजगारमा गएको देखिन्छ । वडा अनुसारको बैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ४.२ क: वैदेशिक रोजगारीमा गएका घरधुरी संख्या

वार्ड न.	जम्मा घरधुरी	बैदेशिक रोजगारमा गएका घरधुरी	वडामा बैदेशिक रोजगारीमा गएका घरधुरीको प्रतिशत
१	८३९	९२	१०.९७
२	७५६	३३	४.३७
३	८२८	३३	३.९९
४	१००९	४०	३.९६
५	१४३१	१५५	१०.८३
६	१३९०	११६	८.३५
जम्मा	६२५३	४६९	७.५०

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ४.२ ख: बैदेशिक रोजगारीमा गएका जनसंख्या

वडा नम्बर	गणना गरेकै ठाउँमा बसेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसेको	बिदेशमा बसेको	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४५९८	७८	८३	२	४७६९
२	४४४९	८९	१२३	०	४६६९
३	४६१७	१५	११	२	४६४५
४	४९२४	१५६	७६	७	५१६३
५	७३८२	२७९	२०२	७	७८७०
६	६८८१	१२०	१४३	१	७१४५
जम्मा	३२८५१	७३७	६३८	१९	३४२४५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.१.४ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.३ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

उद्योगको नाम तथा ठेगाना (प्रो. नाम)	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व -सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार - लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको वार्षिक आमदानी -रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
ठूला								
इ. सुगर मिल प्रा.लि.	५	निजी	ठुला	१	४९०	४९१	चिनी	
मध्यम								
साना								
वसन्त शर्मा	१	निजी						
घरेलु								
सानु पाउरोटी उद्योग	५	निजी			२	२		
लघु								
गणेस कुटानी पिसानी मिल	१	निजी	लघु		१	१		
विकास राइस मिल	५	निजी			१	१		
करेशमा राइस मिल	५	निजी			१	१		
गौरी शंकर मिनि कुटानी	५	निजी			१	१		

उद्योगको नाम तथा ठेगाना (प्रो. नाम)	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व -सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार - लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको वार्षिक आमदानी -रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
पीसानी								
यादव राइस मिल	५	निजी			१	१		
महाविर	५	निजी			१	१		
रामायण फर्निचर	५	निजी			२	२		
शिवानि फर्निचर	६	निजी			२	२		
सोतिलाल फर्निचर सेन्टर	६	निजी			२	२		
बाधेश्वरी रिझ़ उद्योग	६	निजी			२	२		
अजित ग्रील उद्योग	६	निजी			२	२		
संजय राइस मिल	६	निजी			१	१		
निलम गल्ला काटाँ	६	निजी			२	२		
न्यू धन लक्ष्मी ज्वेलर्स	६	निजी			२	२		
न्यू कृष्ण ज्वेलर्स	६	निजी			३	३		
दिनेश टेलर्स	६	निजी			२	२		
बजरां राइस एण्ड फ्लॉर	४	निजी			२	२		
कुमारी कुटानी पिसानी	४	निजी			३	३		
सुनिता राइस कुटानी पिसानी	४	निजी			७	७		
भुमिका आइसा काष्ठ फर्निचर सेन्टर	४	निजी			७	७		

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा सिंचाइको श्रोतका रूपमा सितागञ्ज नहर र चन्द्रामोहना सिंचाई आयोजना रहेका छन् ।

सिंचाई आयोजनाअनुसार सिंचित क्षेत्रफलको विवरण तालिकामा दिइएको छ ।

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम -सतह - कूलो/नहर), लिपिटङ्ग, बाँध, ट्युबेल/वोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम -कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता -बर्बेशी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र -हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई -कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
सितागंज नहर शाखा	२,३	नहर	नहर	९.८०	१	मौसमी	१०००	४००
चन्द्रामोहना	५,४	नहर	नहर	९.३०		मौसमी		

४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.५ कृषि कार्यमा जग्गाको उपयोग

वडा नम्बर	कृषि कार्यको लागि जग्गा भएका परिवार तथा क्षेत्रफल						
	आप्नो परिवारको नाममा जग्गा भएका परिवार	क्षेत्रफल	अरुको नाममा रहेको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	अन्य स्वामित्वको जग्गा प्रयोग गर्ने परिवार	क्षेत्रफल	कृषि कार्य नगर्ने
१	०	०	१११	५१३७	२५	१७६	८३१
२	०	०	४४३	८६१३	१६४	७३९९	३८०
३	०	०	४६५	८२७३	९५	१४३५	५०३
४	०	०	३४४	९१९३	१०१	४१०१	७०५
५	०	०	७४५	१४३९६	२३७	५३०९	६६७
६	०	०	५०८	११९०४	१०२	२३८५	१०४९
जम्मा	०	०	२६१६	५७५१६	७२४	२२३४५	४१३५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.३ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरु मध्ये अन्नवाली, दलहन बाली, तेलहन बाली क्रमशः ७९,२७८, ८५९ र १२,८७९ कठ्ठा जमिनमा क्रमशः १,२५,७३७, २८८ र ५७१ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरु उत्पादनको केहि परिमाणमा विक्री हुने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.६ अन्न, दलहन र तेलहन बाली उत्पादन र विक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्नवाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (कठ्ठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठ्ठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (कठ्ठा)	उत्पादन (क्विन्टल)	विक्री (क्विन्टल)
१	३६७५	९५०४	२४०८१२	१०	१७	३४	१२५८२	५०९	६
२	९४१५	१०४८२	४७२१	५१९	१२३	६७	१०९	२६	७
३	१५००२	१६८५१	३४१७	९२	४२	०	८१	१५	२
४	१११३९	३५६१६	८५१२	१३	६	०	१८	७	३
५	२४७५८	३४०८५	१६९३२	६४	६८	०	७२	१९	०
६	१५२८९	१९१९९	७१७६	१६१	३२	६६	१७	३	२
जम्मा	७९,२७८	१२५७३७	२८१५७०	८५९	२८८	१६७	१२८७९	५७१	२०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.४ तरकारी, फलफुल, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा उत्पादित तरकारी, फलफुल र नगदेवाली उत्पादनको अवस्था हेदा क्रमशः २८०, २०, १,३५८ कठ्ठा जमिनमा क्रमशः २,११६, २३५ र २,७६,४०९ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरुको केहि परिमाणमा विक्री समेत हुने गरेको देखिन्छ।

यसै गरी, यहाँ माछापालनका लागि १२७ वटा पोखरी रहेको र वार्षिक ३,१३० क्विन्टल माछा उत्पादन हुने गरेको पाइएको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.७ तरकारी, फलफुल, नगदेवाली र माछा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	तरकारी			फलफुल			नगदे बाली			माछा उत्पादन		
	क्षेत्रफल (कट्ठा)	उत्पादन (किवन्टल)	विक्रि (किवन्टल)	क्षेत्रफल (कट्ठा)	उत्पादन (किवन्टल)	विक्रि (किवन्टल)	क्षेत्रफल (कट्ठा)	उत्पादन (किवन्टल)	विक्रि (किवन्टल)	पोखरी संख्या	क्षेत्रफल	उत्पादन (किवन्टल)
१	०	३	३	२०	२३५	२३०	८२३	३३३४	२१९८	१००	४	७००
२	१	०	०	०	०	०	६९२२	११७३६३	११८२०५	४	२१	१००
३	१७	७	६	०	०	०	१४८५	४५८०८	४५३०८	०	०	०
४	१३	१६००	१५१०	०	०	०	२४५०	८३४७४	८३२९४	३	८	०
५	१२७	४२३	३९२	०	०	०	११७८	२३६२९	२३१६६	६	१३	१०८०
६	१२२	८३	८६	०	०	०	२००	२८०१	२४००	१४	१०५	१२५०
जम्मा	२८०	२११६	१९९७	२०	२३५	२३०	१३०५८	२७६४०९	२७४५७१	१२७	१५१	३१३०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.५ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

यस गाउँपालिकामा पालिएका दुधजन्य पशुको संख्या र दुग्ध उत्पादन सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.६ पशुपालन तथा दुधजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नं.	पशुपक्षी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने परिवार	संख्या	दुध/ध्यु उत्पादन (लिटर)	संख्या	दुध/ध्यु उत्पादन (लिटर)
१	१६	९३७	९	४	१२	२५
२	५२५	३२८	६९६	६०८	१७४	१७३
३	५४६	४३९	१०८५	७८८	५८	११३
४	१३०	९६५	९	६	१४	३१
५	१०५३	४५१	१२७६	१३२४	४०४	१२८८
६	६०७	१००९	५८१	१४४	११७	७३
जम्मा	२८७७	४१२३	३५७६	२८७४	७७९	१७०३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

यस क्षेत्रमा मासुजन्य पशुपन्थीपालन अन्तरगत ३,७५८ भेडाबाखा, ५० बंगुर र २०,०९९ कुखुरा तथा हाँस रहेका छन्। यी पशुपक्षीबाट हुने उत्पादन सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.७ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

वडा नम्बर	भेडाबाखा/खसीबोका			सुगुँर/बङ्गुर		कुखुरा/हास संख्या		
	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	ऊन (केजि)	संख्या	मासु उत्पादन (के.जि.)	संख्या	अण्डा उत्पादन (गोटा)	मासु उत्पादन (के.जि.)
१	४०	१४२५२	३५	०	०	१५	१८३	५३०५१
२	६८१	१९३६	०	०	०	१००	४५९०	९४
३	७९६	१३६०	६	२	९५	२८२	२५४८	७००
४	१०३	२१७	०	०	०	०	०	०
५	१६०४	३२५९	१४	२८	१०५५	१३२६७	१७२२४	३२७९४
६	५३४	५५६	१	२०	१२०	६४३५	११०	५१२६०
जम्मा	३७५८	२१५८०	५६	५०	१२७०	२००९९	२४६५५	१३७८९९

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.७ पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रिका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रि गर्ने घरपरिवार संख्या ४०७ रहेको छ भने पशुपंक्षीजन्य उत्पादनबाट यी घरपरिवारले वार्षिक करिब २६९,३७६ आम्दानी गर्ने गरेका छन्। पशुपंक्षी पालन गरे पनि विक्री वितरण नगर्ने घरपरिवार संख्या ६६०० रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.१० पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रिका आधारमा घरपरिवार

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्रिका आधारमा घरपरिवार संख्या		
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन विक्री गर्ने घरपरिवार	विक्रीबाट प्राप्त वार्षिक आम्दानी (रु.हजारमा)	विक्री नगर्ने घरपरिवार
१	१०	८२६५४	९३८
२	१६१	३२२१	६९२
३	५७	१०५८	९२९
४	९	८०३१६	९०८७
५	१३५	३६१९३	१३७३
६	३५	६५९३४	९५८१
जम्मा	४०७	२६९,३७६	६६००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.८ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

गाउँपालिका भित्र रहेको घरपरिवारमध्ये आफ्नो उत्पादनले परिवारलाई खान पुग्ने अवधिअनुसारको वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.११ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि वर्ष दिन खान पुग्ने	तथांक उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	०	३	१९	९२४	२	९४८
२	१	१४	२७	५६०	०	८५३
३	१३	२१	५४	८९८	०	९८६
४	१८०	४०	५४	८२२	०	१०९६
५	१७	७०	२०५	१२१२	४	१५०८
६	१३	६५	११६	१४२२	०	१६१६
जम्मा	२२४	२१३	७२६	५८३८	६	७००७
प्रतिशत	३.२	३.०	१०.४	८३.३	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धी मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यवसायिक वा अगुवा कृषकको संख्या रहेको छ भने जेटिए, पशुकार्यकर्ता र व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१२ : कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धीत मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता	ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालक
१				
२				
३				
४				

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता	ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
५				
६				
७				
८				
जम्मा				

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१० कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, दलहन तथा नगदे वालीमा उच्च पहाडी क्षेत्रमा देखापर्ने रोग तथा किराले नकारात्मक रूपले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यस्ता रोग तथा कीराको विवरण वाली अनुसार देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.१३ कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

साधारणतया तरकारी वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया खाद्यान्न वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया दलहन वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम	साधारणतया नगदे वालीमा लाग्ने किरा वा रोगको नाम
खपटे किरा	गवारो	पतेरो	पतेरो	झुसिल कीरा
लाही	फुलमा औंस पार्ने कीरा	गवारो	झुसिल कीरा	लाही
गवारो	फ्रुट फलाई	फटके	फौजी किरा	खपटे
फट्याइग्रा		फौजी किरा	फट्याइग्रा	
पतेरो		फट्याइग्रा		

स्रोत: समूह छलफल तथा संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.११ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा पशुपन्छीमा मौसम अनुसार लाग्ने रोग व्याधीले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ। यहाँ देखा पर्ने रोगको विवरणलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.१४ : पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

पशुपन्छी जन्य उत्पादन	रोगको नाम		
	उत्पादन	इकाई	परिमाण
पशु	भागुते, चरचरे, खोरेत, एन्ट्रेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्ससिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स्य, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिवर, खोरेत, रेवज, नाम्ले, माटे, जुका, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्मा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेलो		
पंक्षी	कर्सीडिपेसिस, कोराइजा गम्बारो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फबल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्बोरो, रानी खेत		

स्रोत: समूह छलफल तथा संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१२ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१५ : आधुनिक पशुपालन फार्म

पशुपालन फार्म (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर र कुखुरा) को नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
लिला कामधेनु गौशाला	२	बर्जु गा.पा. २	दुध	लि.	४५०००	शरदराज सापकोटा	१	१
कृष्ण गाईफार्म	३	बर्जु गा.पा. ३	दुध	लि.	१२०००	राजेन्द्र प्र. राय		१
जसोधा गाईफार्म	६	बर्जु गा.पा. ६	दुध	लि.	२९०००	जसोधा कु. पर्डित	१	१
विराट गाईफार्म	५	बर्जु गा.पा. ५	दुध	लि.	१६५००	नविन प्र. साह		१
राजन पशुपालन केन्द्र	५	बर्जु गा.पा. ५	दुध	लि.	१२०००	इसराइल	१	१

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी,	वडा	फर्म रहेको	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम	रोजगारी संख्या
अरवाज गाईफार्म	५	बर्जु गा.पा. ५	दुध	लि.	२४०००	अन्सारी	
शिका गाईफार्म	५	बर्जु गा.पा. ५	दुध	लि.	१३५००	मुख्तार आलम	१
रणकाली गाइपालन केन्द्र	६	बर्जु गा.पा. ६	दुध	लि.	१५०००	हसीब अंसारी	१
लक्ष्मी गाइपालन केन्द्र	१	बर्जु गा.पा. १	दुध	लि.	१०५००	राज कुमार मेहता	१
बालकृष्ण गाईफार्म	१	बर्जु गा.पा. १	दुध	लि.	१८०००	बदीना यादव	१
सृजना पशु फार्म	१	बर्जु गा.पा. १	दुध	लि.	९०००	पंशुराम यादव	१
						अहिल्या देवी यादव	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.२.१४ सार्वजनिक पोखरी तथा माछ्यपालन सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१५ : सार्वजनिक पोखरी तथा माछ्यपालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन -के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आमदानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)
बर्जु ताल	६	१६०-०-०	-	सरकारी	-	-
दैता पोखरी	६	१-०-०	-	सरकारी	-	-
मुङ्गरदह	६	३-०-०	-	सरकारी	-	-
सबडोह	६	३-०-०	-	सरकारी	-	-

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण

तालिका ४.१६ पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण

क्र.सं.	नम	रहेको स्थान	महत्व
१	बर्जु ताल	बर्जु ६, चिमडी	ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय ताल

४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१७: होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट सम्बन्धी विवरण

नम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार -आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेस्टुरेन्ट, अन्य)	होटेलको स्तर -स्टार, ननस्टार)	वार्षिक पर्यटक - संख्या)	
			कोठा संख्या	वेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य -विदेशी)
रिसोर्ट एभरेष्ट	५	सिता गञ्ज	२०	३०	रिसोर्ट	ननस्टार	आन्तरिक	
मञ्जु होटेल	६	चिमडी						

४.४ चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.१८ : चिस्यान केन्द्र, मिल, संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र

वडा नम्बर	चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र		
		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग
१				३			
२				३			
३				२			

४				४			
५				६			
६				८			
जम्मा				२६			

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.५ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका व्यापार तथा व्यवसायको किसिमअनुसारको वडागत विवरण देहायअनुसारको तालिकामा दिइएको छ । यससम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची २ क मा राखिएको छ ।

तालिका ४.१७: व्यापार र व्यवसायसम्बन्धी विवरण

व्यापार र व्यवसायको क्षेत्र	वडा नं.			जम्मा
	४	५	६	
बोइलर मासु बिक्री		१	१	२
सैलुन	१	१	१	३
सब्जी बिक्री			१	१
साइकल पसल	२	२	२	६
टेन्ट हाउस		१	१	२
टेलर	१			१
बेइलर चल्ला दाना बिक्री वितरण			१	१
दुध दही बिक्री केन्द्र		१		१
औसधी उपचार		२	१	३
औषधी व्यापार		१		१
मासु पसल		२	१	३
मेडीकल		१		१
मोबाइल पसल	१		१	२
माछा पसल			१	१
मनेरन्जन		१		१
मंदिरा पसल	१		२	३
बोइलर कुखुरा बिक्री		१		१
पोल्टी फार्म		१		१
पान पसल		१	१	२
फलामको काम		१		१
डिजल खरीद बिक्री			१	१
वित्र विजन			१	१
चिया नास्ता पसल		६	१	७
किराना पसल	१२	७	२०	३९
किराना पसल		१		१
लुगा पसल	१			१
इलेक्ट्रोनीक पसल			१	१
इलेक्ट्रोनीकस		१		१
कस्मेटीक पसल	२	३	१	६
कपडा सिलाइ		१		१
तरकारी पसल		२	१	३
खुद्रा स्टेस्नरी, फोटो कपी		१		१
खुद्रा मादिरा पसल		२		२

व्यापार र व्यवसायको क्षेत्र	वडा नं.			जम्मा
	४	५	६	
खुद्रा व्यापार		३०		३०
खुद्रा किराना पसल		६		६
खुद्रा कस्मेटिक पसल		२		२
खाना, नास्ता मदिरा होटल		१		१
हेयर कटिङ सेन्टर		१		१
हार्डवेयर पसल			१	१
कुल जम्मा	२१	८१	४१	१४३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.६ कृषि तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.६ : कृषि तथा हाटबजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार -कृषि बजार वाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
			छैन			
खुद्रा बजार						
शुक्रवारे हटीया	१	छैन	शुक्रवारे चोक	१	शुक्रवार	छैन
टाइग्रा खोला पुवं	३	छैन	टाइग्रा खोला पुवं	३	आइतवार, विहीवार	छैन
धमना खोला छेउ	४	छैन	धमना खोला छेउ	४	विहीवार, शुक्रवार	छैन
अमाहवेल्हा	५	छैन	अमाहवेल्हा	५	साँौं दिन	छैन
चिमडी	६	छैन	चिमडी	६	शर्नी बार, सोमवार	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

४.७ बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

तालिका ४.७ : बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारीहरूको विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम - रु.हजारमा)	लगानीरकम-रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक		छैन		
ख.	विकास बैंक कृषि	६	नयाँ खुलेको हो ।		
ग.	वित्तीय संस्था		छैन		
घ.	लघु वित्त संस्था		छैन		
ड.	सहकारी संस्था				
१	डिघी कृषक समुह	५			बचत तथा ऋण
२	ग्राम नाथ कृषि सहकारी संस्था	५			ऋण लगानी, बचत खादमल
३	प्रगती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	५			बचत तथा ऋण
४	छिमेकी लघु वित्तीय संस्था ली.	५			बचत तथा ऋण
५	पौरखी बचत तथा ऋण सहकारी	५			बचत तथा ऋण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम - रु.हजारमा)	लगानीरकम-रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
६	स्वदेशी लघुवित्तीय संस्था लि.	५			बचत तथा ऋण
७	जिवन विकास समाज	५			विमा, रेमिटान्स, बचत तथा ऋण
८	वाघेश्वरी कृषि सहकारी संस्था	५			बचत तथा ऋण
९	मनकामना आमा समुह	५			बचत तथा ऋण
१०	सिहंबाहीनी बचत तथा ऋण समुह	५			बचत तथा ऋण
११	मित्रता कृषि सहकारी संस्था लि.	६			बचत तथा ऋण
१२	सबल साना किसान तथा कृषि सहकारी संस्था	६			बचत तथा ऋण
१३	नेरुडे लघुवित्त वित्तय संस्था	४			बचत तथा ऋण
१४	अमडुवा कृषि सहकारी संस्था लि.	४			बचत तथा ऋण

४.१० व्यवसायीक सीपमूलक तालिम

४.१०.१ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

गाउँपालिकामा व्यवसायीक तथा सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी संख्या ५७२८ सिलाई, बुनाई, बुटिक तथा सूडगार वा पार्लरसम्बन्धी तालिम लिनेको संख्या रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४.२० : व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

वडा नम्बर	व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिने परिवार संख्या					
	सिलाई, बुनाई, बुटिक, सूडगार, पार्लर अादि	सचना तथा प्रबिधि, इलैक्ट्रिकल, इलेक्ट्रनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, माइक्रोसॉफ्ट अादि)	निर्माण सम्बन्धी (राज मिस्त्रि, कार्पेन्ट्री अादि)	ईन्जिनियरिङ, अटोमोबाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटिए र खाद्य प्रशासन अादि)	জনস্বাস্থ্য সম্বন্ধী
१	१०२६	०	०	४७	६३	९२०
२	५४४	०	०	३०	२१६	३००
३	१३६	०	०	२१	१८	१९८
४	२९८	०	०	१३	६	२११
५	९३६	०	०	११	१४	४४२
६	११३८	०	०	१५	१९	४९८
७	११४८	०	०	१३	९	४४२
८	५०२	०	०	६	५	५२६
जम्मा	५७२८	०	०	१५६	३५०	३५३७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.११.२ व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरुको विवरण

गाउँपालिकामा व्यवसायीक तथा सीपमूलक तालिम लिनेहरुको कूल संख्या ८१६ रहेको छ। जसमध्ये महिला २०२ र पुरुष ४०८ जना रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२१ : व्यवसायीक सीपमूलक तालिम लिनेहरुको विवरण

वडा नम्बर	पुरुष	महिला	जम्मा
१	२६३	६६	५२६
२	६२	११३	१२४
३	८६५	१३०	१७३०

वडा नम्बर	पुरुष	महिला	जम्मा
४	२३	१४	४६
५	७०	७५	१४०
६	६८	४६	१३६
जम्मा	१३५९	४४४	२७०२

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

४.१२ बैंड तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने तथा नियमित बचत गर्ने घरपरिवार

यस गाउँपालिकाका ४१ प्रतिशत घरपरिवारसँग बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता रहेको देखिन्छ। बैंक खातामा पहुँचको वडागत अवस्था तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ४.२२ : बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने परिवारसम्बन्धी विवरण

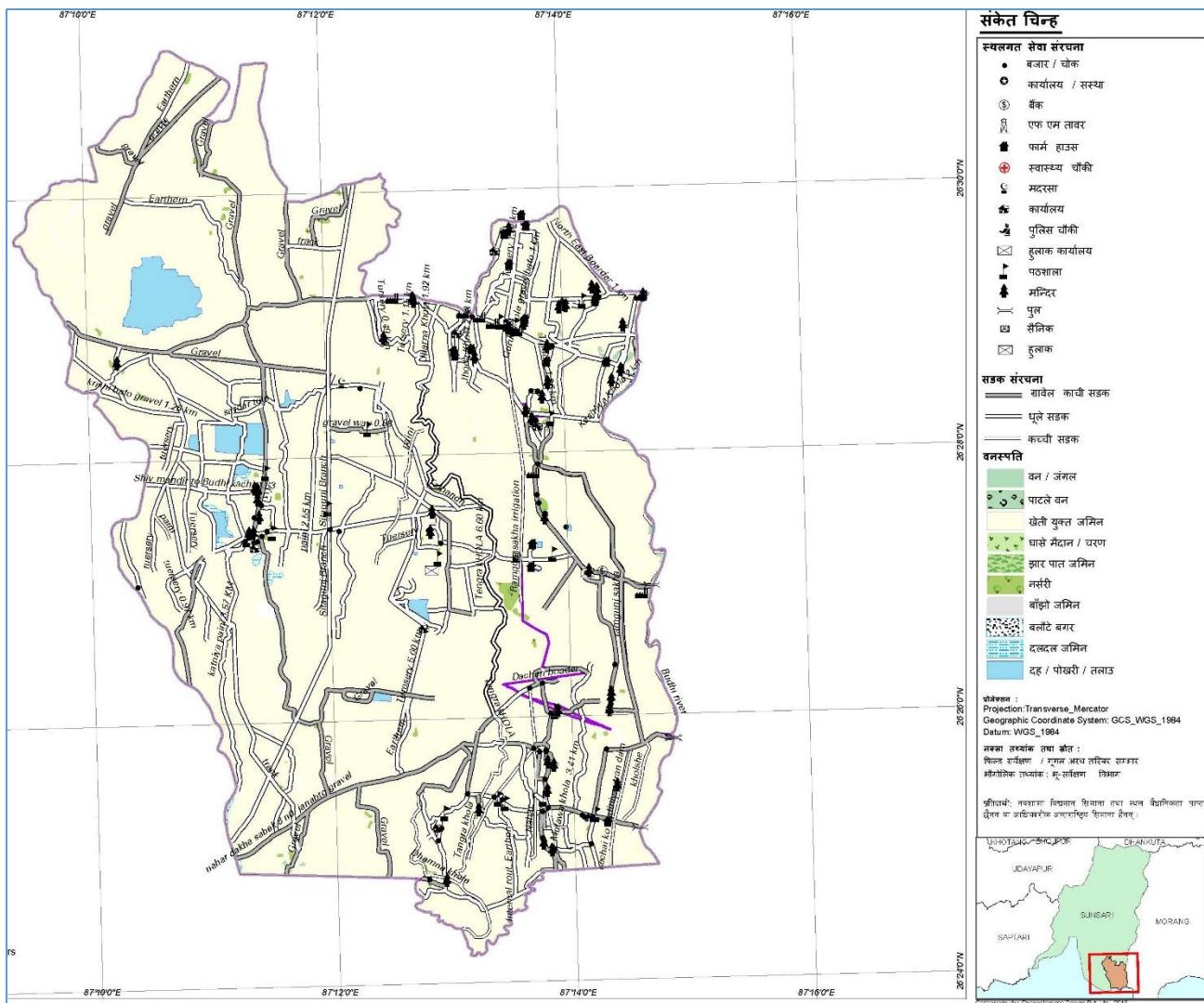
वडा नम्बर	बैंड तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या			
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७७०	१७६	२	९४८
२	३७४	४७८	१	८५३
३	८३८	१४८	०	९८६
४	४२४	६७०	२	१०९६
५	१०८१	४२२	५	१५०८
६	१०६७	५४७	२	१६१६
जम्मा	४५५४	२४४१	२	७००७
प्रतिशत	६४.९९	३४.८४	०.०३	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैगिकता, खानेपानी, सरसफाई जस्ता सामाजिक विषयहरुमा देहाय बमोजिमका शिर्षकहरुमा प्रस्तुत गरिएको छ।

नक्शा ५.१ सेवा केन्द्रहरुको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७५, बर्जु गाउँपालिका

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

५.१.१ साक्षरताको अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रको साक्षरताको स्थिति हेर्दा वडा नं. ४ मा सबैभन्दा उच्च ५९.२ प्रतिशत साक्षर रहेका छन् भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. ३ मा ५२.८ प्रतिशत मात्र रहेको छ। लैगिकताका आधारमा यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.१ क : वडागत रूपमा साक्षरता दर

वडा नं.	साक्षरता दर (%)		
	पुरुष	महिला	औसत साक्षरता दर
१	६९.९	४७.१	५८.५

वडा नं.	साक्षरता दर (%)			
	पुरुष	महिला	औसत साक्षरता दर	
२	६८.४	४६.०	५७.४	
३	६४.१	४०.७	५२.८	
४	६३.५	४४.४	५४.१	
५	६८.१	५०.३	५९.२	
६	६७.६	४६.७	५७.०	
औसत साक्षरता दर	६६.९३	४५.८७	५६.५०	

स्रोत: राष्ट्रीय जनगणना, २०६८

तालिका नं. ५.१ क : वडागत रूपमा साक्षरता दर

वडा नम्बर	(६-७९ बर्ष) साक्षर जनसंख्या			(६-७९ बर्ष) साक्षरता दर (प्रतिशत)			प्रौढ़ (१५-७९ बर्ष) साक्षर जनसंख्या			प्रौढ़ (१५-७९ बर्ष) साक्षरता प्रतिशत			६०+ साक्षर जनसंख्या	६०+ प्रतिशत	६०+ निरक्षर जन संख्या	६०+ प्रतिशत
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	औसत	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	औसत				
१	१११६	८७९	११९५	५७.१	४७	५२	३५५	१९२	५४७	२३.१	१३.२	१८.२	७४	२२.३	२५८	७७.७
२	१६९१	११४४	२८३५	८५.४	६२.६	७४	६०	७२	१३२	३.९	५	४.५	१०४	२९.७	२४६	७०.३
३	१२४८	८३०	२०७८	६१.५	४५.२	५३.३	७३९	१०४	१६४३	४५.९	६१	५३.४	१३२	६६.३	६७	३३.७
४	१३०५	१०४६	२३५१	६१.८	५१.८	५८.८	५७१	५७४	११४५	३४	३६.५	३५.२	१३५	३४.६	२५५	६५.४
५	२३१५	१७६२	४०७७	७२.७	५८	६५.३	२४८	२०७	४५५	९.८	८.७	९.२	१४१	२९.८	५०३	७७.९
६	२४३०	१८५८	४२८८	८१.२	६५.७	७३.५	६७	५५	१२२	२.९	२.५	२.७	६१	११.२	४८६	८८.८
जम्मा / औसत	१०१०५	७५१९	१७६२४	७०.९	५६	६३.५	२०४०	२००४	४०४४	१८.१	१९	१८.६	६४७	२६.३	१८१५	७३.७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.१.२ शैक्षिक अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रको साक्षरताको स्थिति हेर्दा करिव आधारभूत तहको शिक्षा लिनेको जनसंख्या ६३.१७ प्रतिशत रहेको छ भने स्नातकोत्तर अध्ययन गरेको जनसंख्या २९ मात्र रहेको छ। तहगतरूपमा यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२ (क) : शैक्षिकस्तर अनुसार वडागत जनसंख्या

क्र.सं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या								
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	एम फिल वा माथी	अन्य	अनौपचारिक	
१	१४७	११४८	५१८	१२	१	०	०	१०२	३
२	४५	१४५५	६४९	१८	१०	१	०	११	५
३	७१	१४८२	५१२	१५	५	०	०	१७	३
४	१६७	१५६४	५८२	१८	५	०	१	६४	२१
५	२६३	२४५५	९८९	६६	४	०	०	१६३	६
६	२५१	२२२७	९००	२४	४	०	०	४९	२
जम्मा	१४४	१०३३१	४१५०	१५३	२९	१	१	४०६	४०

स्रोत: राष्ट्रीय जनगणना, २०६८

तालिका नं. ५.२ (ख) : शैक्षिकस्तर अनुसार वडागत जनसंख्या

वडा नम्बर	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या										
	पूर्व प्रथामिक	आधारभूत तह	माध्यमिक तह	सातक तह	स्नाकोत्तर तह	एमफि ल वा सो भन्ना माथि	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर	उपलब्ध नभएको
१	६१७	८१४	६५८	९०	३१	२	१७	६०५	१५१६	४०३	८
२	९९८	८४०	१०७३	१४०	२४	१	०	१६२	१०८१	३४१	१
३	७४४	७०९	६८१	५९	२	१	१५	१७७३	१९६	४६३	२
४	६६६	७४५	७३९	३०४	६३	१७	२	१२७८	७९२	५४८	९
५	८१२	२००९	१३७१	१५३	३७	१	१६	५३२	२१२४	८१३	२
६	४७९	२६०५	१३३६	९९	९	०	१९	१३४	१८९५	५६७	२
जम्मा	४३१६	७७२२	५८५८	८४५	१६६	२२	६९	४४८४	७६०४	३१३५	२४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.१.३ शैक्षिक संस्थाको भौतिक अवस्था सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका विद्यालय भवन, विद्यालयमा उपलब्ध सुविधाहरु पुस्तकालय, शौचालय, स्वच्छ, खानेपानीको प्रवन्ध तथा कम्पाउण्ड वालको अवस्थावारे वडागत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ५.२.क: विद्यालय भवन, कक्षा कोठा तथा अन्य सुविधासम्बन्धी विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र - छ/छैन)	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/ वेज्चको क्षमता -जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल -वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम -तारबार, कच्चि, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा -छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी - छ/छैन)
		पूर्व	पश्च	पूर्व	पश्च							
कोशी आधारभूत विद्यालय	५	१	१	२	२	छैन	छैन	३००	४००	कच्चि	छैन	छ
नव ज्योती आ.वि.	२	४	-		१०	छैन	छैन	३००	छैन	कच्ची	पयाप्त छैन	पयाप्त छैन
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.	२		१		१	छैन	छैन	छैन	छैन	कच्ची	छैन	छैन
लेखनाथ आ.वि.	४	३		६		छैन	छैन	३० सेट	४५ वर्ग.मि.	पक्की परखाल	छ	छ
जनता आ.वि.	३	४		७		छैन		११	१७८५	तार जाली	छ	
राजनगर वा.वि.के.	४	१		१		छैन					छ	
राम सीता मा.वि.	२	४		२०		छैन	छ	५	१.५ विघा	तार र पक्की	छ	छ
सरस्वती आ.वि.	३	४		८		छैन		१० सेट	०-९ - ९	तार बार	छ	छ
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	४		६		छैन		१५ सेट	०-१ - ०	तार बार, पक्की अद्युरो	छ	छ
सगरमाथा वा.वि.के.	३		१		१	छैन			०-१ - ०	कच्ची	छैन	छैन
महेन्द्र आ.वि.	५	३		६				४		अद्युरो पक्की	छ	छैन
दिक्षा आ.वि.	४	३		८				१० सेट		छैन	छ	छ
जुनेली आ.वि.	४											
ने.रा.शिव मा.वि.	३	४	१	१०	१	छ		५००	३१६२	छैन	छ	छ
मैथिलि वा.वि.के.	३	१		१							छ	छैन
राम जानकी आ.वि.	५	२	१	४	१	छैन	छैन	३	२३१	कच्ची	छ	छ
राम जानकी वा.वि.	५			१		छैन	छैन				छ	छ

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र - छ./छैन)	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क / वेज्चको क्षमता -जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल -वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम -तारबार, कच्ची, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा -छ./छैन)	स्वच्छ खानेपानी -छ./छैन)
		पंक्ति	कुटि	पंक्ति	कुटि							
ने.रा.मा.वि.	५	९		१८		छ	छ	४	१००	पक्की	छ	छ
सूजना वा.वि.के.	५		१		१	छैन	छैन			कच्ची	छ	छ
झर्ना वा.वि.के.	५		१		१	छैन	छैन			कच्ची	छ	छ
सागरमाथा वा.वि.के.	५		१		१	छैन	छैन			कच्ची	छ	छ
बौद्ध प्रा.वि.	६	३		५		छैन	छैन	४	०-२ -०	कच्ची	छ	छ
चिमडी आ.वि.	६	५		९		छैन	छैन		०-२ -०	पक्की	छ	छ
रा.आ.वि.	६	५		१०		छैन	छैन	५	२००	छैन	छ	छ
नवदुर्गा मा.वि.	१	५		१२		छैन	छ	७५९	जाली	छ	छ	छ
ज्ञानोदय वा.वि.के.	१	१		१		छैन	छैन	छैन	९	कच्ची	छ	छ
कर्णधार वा.वि.के.	१	१		१		छैन	छैन	छैन	१२	कच्ची	छ	छ
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	२	१	४	२	छैन	छैन	३०	०-४ -१८	पक्की	छ	छ
शिव आ.वि.	४	३	६			छैन	छैन	४		ताराबार	छ	छ
शिव वा.वि.के.	४		१			छैन	छैन			ताराबार	छ	छ
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	१	२	४	३	छैन	छैन	५५ सेट	छैन	बाँस बार	छ	छ

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

गाउँपालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरूमा पूर्व प्राथमिक तहमा ४२८, प्राथमिक तहमा २३३८ र माध्यमिक तह (कक्षा ९ देखि १२) मा ४९९ छात्र छात्रा अध्ययनरत रहेका छन्। वडाअनुसार तहगत विद्यार्थी संख्या तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.३ : विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको छात्रछात्राहरूको विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, सञ्चायात, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत -१-८)			माध्यमिक -९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
कोपी आधारभूत विद्यालय	५	सामुदायिक	८	१०	१८	३७	४२	७९				४५	५२	९७
नव ज्योती आ.वि.	२	सामुदायिक	१७	१३	३०	१०६	६९	१७५	-	-	-	-	-	-
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.	२	सामुदायिक	९	१०	१९				-	-	-	-	-	-
सार्वजानिक आ.वि.		सामुदायिक	-	-	-	११३	१०८	२१३	-	-	-	-	-	-
प्रयास बाल वि.के.	१	सामुदायिक	७	११	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
लेखनाथ आ.वि.	४	सामुदायिक	१०	१५	२५	३२	३३	६५	-	-	-	४२	४८	९०
जनता आ.वि.		सामुदायिक	१२	८	२०	२८	३५	६३	-	-	-	४०	४३	८३
राजनगर वा.वि.के.	४	सामुदायिक	९	६	१५				-	-	-	६	९	१५
राम सीता मा.वि.	२	सामुदायिक	१४	३	१७	१८६	१५९	३४५	२२१	२१९	४४०	४२१	३८१	८०२
सरस्वती आ.वि.	३	सामुदायिक	१३	४	१७	३८	२६	६४	-	-	-	-	-	-
अम्झुवा फार्म आ.वि.	३	सामुदायिक	१३	१४	२६	६६	४९	११५				६९	६३	१४२
महेन्द्र आ.वि.	५	सामुदायिक				३५	२५	६०				३५	२५	६०
दिक्षा आ.वि.	४	सामुदायिक	९	८	१७	४६	३८	८५				५६	४६	१०२
जुनेली आ.वि.	४	सामुदायिक	८	१२	२०							८	१२	२०
राम जानकी आ.वि.	५	सामुदायिक				३५	१३	४८				३५	१३	४८
राम जानकी आ.वि.		सामुदायिक												

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत -१-८)			माध्यमिक -९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
राम जानकी वा.वि.		सामुदायिक												
ने.रा.मा.वि.	५	सामुदायिक	१३	११	२४	२००	१९५	३९५						
मजदुर आ.वि.	६	सामुदायिक	१२	८	२०	२५	२३	४८						
चिमडी आ.वि.	६	सामुदायिक	६	११	१७	४०	२५	६५				४६	३६	८२
रा.आ.वि.	६	सामुदायिक	८	१०	१८	९९	१३३	२३२				९९	१३३	२३२
नवदुर्गा मा.वि.	१	सामुदायिक	१३	११	२४	१५३	१३४	२८६	३६	२२	५९	२०३	१६७	३७०
ज्ञानोदय वा.वि.के.	१	सामुदायिक	९	११	२०									
कर्णधार वा.वि.के.	१	सामुदायिक	११	९	२०									
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	सामुदायिक	१२	१३	२५	३८	३४	७२						
शिव आ.वि.	४	सामुदायिक	८	१०	१८	४३	५२	९५						
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	सामुदायिक (धार्मिक)										१५०	१००	२५०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.५ शिक्षक विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक (महिला, पुरुष तथा विषयगत) हरुको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.४ : शिक्षकहरुको विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या			
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी	
कोशी आधारभूत विद्यालय	५	सामुदायिक	राहत-४	३	१	१					
			स. का-१								
			कर्मचारी-१								
नव ज्योती आ.वि.	२	सामुदायिक		६	६	१	१	-	-	१	
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.		सामुदायिक									
सार्वजानीक आ.वि.		सामुदायिक	५	४	१	-	-	-	-	-	
लेखनाथ आ.वि.	४	सामुदायिक	३	२	१	१		१	१	१	
जनता आ.वि.	३	सामुदायिक	४	३	१	१					
राजनगर वा.वि.के.	४	सामुदायिक	१	१		१					
राम सीता मा.वि.	२	सामुदायिक	२२	१७	४	४		३	२	२	
सरस्वती आ.वि.	३	सामुदायिक	४	४	१	१					
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	सामुदायिक	४	२	२	२					
महेन्द्र आ.वि.	५	सामुदायिक	४	१		१					
ने.रा.शिव मा.वि.	३	सामुदायिक	५	९	२	२		२	१	२	
मैथिलि वा.वि.के.	३	सामुदायिक									
राम जानकी आ.वि.	५	सामुदायिक	१	३	२	१					
राम जानकी वा.वि.	५	सामुदायिक									
ने.रा.मा.वि.	५	सामुदायिक	१९	१६	३	२	१	२	२	१	
मजदुर आ.वि.	६	सामुदायिक									
चिमडी आ.वि.	६	सामुदायिक	३	२	१	१					
रा.आ.वि.	६	सामुदायिक	७	४	३	३					
नवदुर्गा मा.वि.	१	सामुदायिक	१०	६	४	३	१			१	

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	सामुदायिक	स.का. (१)	२	१					
शिव आ.वि.	४	सामुदायिक	४	२	२	२				
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	सामुदायिक	१ (राहत)	१०				१	१	१
जम्मा			१०४	९७	३५	२७	३	९	७	९

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.६ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाई उपलब्धी दर

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुको भर्ना दर, निरन्तरता दर तथा सिकाई उपलब्धिसम्बन्धी विवरण संलग्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.५ : भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धिसम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाई उपलब्धी दर			उतिर्ण दर			
		पूर्व प्रार्थामिक	आधार भूत	माध्यामिक	पूर्व प्रार्थामिक	आधार भूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	
कोशी आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)	५	८	१३		८	१३								
नव ज्योती आ.वि.	२	७५	७०.५		७५	५३.२८								
सार्वजानीक आ.वि.			८१			७६								
लेखनाथ आ.वि.	४		८४			८४								
जनता आ.वि.	३		८८.८८											
राम सीता मा.वि.	२							३६	३२	३०	९४	९६		
सरस्वती आ.वि.	३	५५.१७	६१.९०											
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	८६.०९	८६.६८											
महेन्द्र आ.वि.	५	१५	२०	३	४	२०	३५							
दिक्षा आ.वि.	४	९४	९५											
जनेली आ.वि.	४	९०												
ने.रा.शिव मा.वि.	३	८८	९१	९३	८०	८३.४	९४							
मैथिलि वा.वि.के.	३	७०			६७									
ने.रा.मा.वि.	५							५९.						
मजदुर आ.वि.	६		१४५.८३				२३३.३२							
चिमडी आ.वि.	६		१५६.१४				२००							
रा.आ.वि.	६													
नवदुर्गा मा.वि.	१	४०.००	८३.६०	६९.६२										
ज्ञानोदय वा.वि.के.	१	२८.५६												
कर्णधार वा.वि.के.	१	२८.५६												
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	१६.३०	१८.४६											
शिव आ.वि.	४		९३											
मदरसा नेदाउल इसलाम (मदरसार)	५		१०			९०								

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.७ आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुबाट आधारभूत तह पूरा गर्ने विद्यार्थीको संख्या संलग्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.६ : आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थीको विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभूत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५								
नव ज्योती आ.वि.	२								
सार्वजानीक आ.वि.	२	११३	१००						
लेखनाथ आ.वि.	४	३५	४५	३५	४५				
जनता आ.वि.	३	३५	२८	४/२० %	५/३४%				
राजनगर वा.वि.के.	४	६	९						
राम सीता मा.वि.	२	४२१	३८१	२६	३९	२८	६		
सरस्वती आ.वि.	३	३०	५१	५	८				
अमदुवा फार्म आ.वि.	३	६३	६९	७	७				
महेन्द्र आ.वि.	५	१५	२०	३	४				
दिक्षा आ.वि.	४								
जुनेली आ.वि.	४								
ने.रा.शिव मा.वि.	३	२०९	२६०	८८	१४१				
राम जानकी आ.वि.	५	४१	२२	६	३				
ने.रा.मा.वि.	५								
मजदुर आ.वि.	६	२३	२५	२०	२३				
चिमडी आ.वि.	६	३६	४६	६	५				
रा.आ.वि.	६								
नवदुर्गा मा.वि.	१	१६७	२०३	६२.७२	११५				
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	२१	१६						
शिव आ.वि.	४	५२	४३	७५	८३				
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	१५०	१००	८५	८५				

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.८ छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुमा छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थीहरुको विवरण विद्यालयगत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.७ : आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थीको विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभूत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५						
नव ज्योती आ.वि.	२					९४	
सार्वजानीक आ.वि.	२	११३	१००	१३६	२०		
लेखनाथ आ.वि.	४	३५	४५		४५		
जनता आ.वि.	३	३५	२८	२९	२६		

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
राजनगर वा.वि.के.	४	६	९				
राम सीता मा.वि.	२	४२१	३८१	३६	१४२		
सरस्वती आ.वि.	३	३०	५१	१३	५६		
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	६३	६९	१८	६८	६३	६९
महेन्द्र आ.वि.	५	१५	२०	२०	३५		
दिक्षा आ.वि.	४						
जुनेली आ.वि.	४						
ने.रा.शिव मा.वि.	३	२०९	२६०	३२	२१५		
राम जानकी आ.वि.	५	४१	२२	७	३०		
ने.रा.मा.वि.	५			१३०	२२०		
मजदुर आ.वि.	६	२३	२५		१८		
चिमडी आ.वि.	६	३६	४६	६	२८		
रा.आ.वि.	६						
नवदुर्गा मा.वि.	१	१६७	२०३	६८	१९०		
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	०४	२१	१६	७	१३	४४	४८
शिव आ.वि.	४	५२	४३	१०	४३		
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	१५०	१००	१५०	१००	५०	५०

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुमा विभिन्न किसिमका छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीहरुको विवरण विद्यालयगत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.८: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा पाउने विद्यार्थी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार								
		दलित		अपाङ्ग		छात्र	विपन्न		जेहेन्दार	अन्य सुविधा
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कोशी आधारभुत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५	१४	९			२१	१३	११		
नव ज्योती आ.वि.	२					९४				
नमुना प्राथमिक वाल वि.के.	२									
सार्वजनिक आ.वि.	२	२३	२०							
लेखनाथ आ.वि.	४						१०	१५	२०	
जनता आ.वि.	३	२४	१६			६			६	५
राम सीता मा.वि.	२	२५	६८	३		५	७	४	६	६१
सरस्वती आ.वि.	३	१३	५			५१				
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	१६	१८			६१				
महेन्द्र आ.वि.	५	२०	३५							
दिक्षा आ.वि.	४	५	४	१		३३	४३			
ने.रा.शिव मा.वि.	३	२३	२१					९	१	
ने.रा.मा.वि.	५							१०	८	
चिमडी आ.वि.	६	५	११	१		४	१०	५	६	
रा.आ.वि.	६									
नवदुर्गा मा.वि.	१	६८	५१			१९०			३	४
शिव आ.वि.	४	१०	८	१						

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार								
		दलित		अपाङ्ग		छात्र	विपन्न		जेहेन्दार	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
मदरसा नेदाउल इसलाम	५						३०	२५	५	५

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.१० शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुमा शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित सूचकहरु सम्बन्धी विवरण
विद्यालयगत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ

तालिका ५.९: शैक्षिक गुणस्तरसम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको / नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको / नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको / नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको / नभएको)	छुटै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको / नभएको)
कोशी आधारभुत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
नव ज्योति आ.वि.	२	नभएको	नभएको	नभएका	नभएका	नभएका
सार्वजानीक आ.वि.	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
लेखनाथ आ.वि.	४	नभएको		भएको	नभएको	नभएको
जनता आ.वि.						
राजनगर वा.वि.के.						
राम सीता मा.वि.	२	भएको	भएको	भएको	भएको	नभएको
सरस्वती आ.वि.	३			भएको	नभएको	नभएको
अमडुवा फार्म आ.वि.	३	नभएको		भएको	नभएको	नभएको
महेन्द्र आ.वि.	५	भएको		भएको	भएको	भएको
दिक्षा आ.वि.	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.शिव मा.वि.	३	नभएको	नभएको			
ने.रा.मा.वि.	५	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
मजदुर आ.वि.	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
चिमडी आ.वि.	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
नवदुर्गा मा.वि.	१	नभएको		भएको	नभएको	नभएको
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	४	नभएको	नभएको	भएको	नभएको	नभएको
शिव आ.वि.	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
मदरसा नेदाउल इसलाम	५	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.१.११ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुमा बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धित सूचकहरु सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ

तालिका ५.१० : बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको / नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको / नभएको)	बाल कलब गठन (भएको / नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको / नभएको)
कोशी आधारभुत विद्यालय बर्जु (सामुदायिक)	१	५	भएको	भएको	भएको
नव ज्योति आ.वि.	१	२	भएको	नभएको	भएको
सार्वजानीक आ.वि.	१	२	नभएको	भएको	भएको

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/ नभएको)	बाल कलब गठन (भएको/ नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/ नभएको)
लेखनाथ आ.वि.	१	४	भएको	भएको	भएको
जनता आ.वि.	१	३	भएको	भएको	भएको
राजनगर वा.वि.के.	१	४	भएको	भएको	नभएको
राम सीता मा.वि.	१	२	भएको	भएको	भएको
सरस्वती आ.वि.	१	३	नभएको	भएको	भएको
अमडुवा फार्म आ.वि.	२	३	नभएको	भएको	भएको
महेन्द्र आ.वि.	२	५	नभएको	नभएको	नभएको
दिक्षा आ.वि.	२	४	भएको	भएको	भएको
ने.रा.शिव मा.वि.	३	३		भएको	भएको
ने.रा.मा.वि.	३	५	भएको	भएको	भएको
मजदुर आ.वि.	३	५	भएको	भएको	भएको
चिमडी आ.वि.	३	६	भएको	नभएको	भएको
नवदुर्गा मा.वि.	३	६	भएको	भएको	भएको
गौतम बुद्ध वा.वि.के.	४	६	भएको	भएको	भएको
शिव आ.वि.	४	१	भएको	भएको	भएको
मदरसा नेदाउल इसलाम	४	४	भएको	भएको	भएको

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था तथा तिनमा उपलब्ध सेवासम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, तिनमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या र ति संस्थामा उपलब्ध सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.११ : स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार ★	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/ छैन)						
			स्थिकृत दरबन्धी	कार्यरत		प्रसुती सेवा	ल्याब	किलनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	६	६	-	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन
अमडुवा स्वा.चौकी	४	३	६	५	-	-	-	-	-	छ	छ	-
अमाहीवेल्कहा स्वा.चौकी	५	३	६	६	-	छ	-	-	-	छ	छ	-
चिमडी स्वा.चौकी	६	३	६	६	-	छ	छ	-	-	छ	छ	-
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	६	६	-	छ	छ	छैन	छैन	छ	छ	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

*१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. नीजि अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. नीजि किलनिक, १६. अन्य

तालिका ५.१२ : स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सेवा सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/ छैन)							
			सुरक्षित मातृत्व पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मेसी	आँखा उपचार सोवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य	
सितागंज स्वा.चौकी	२	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
अमडुवा स्वा.चौकी	४	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
अमाहीवेल्कहा स्वा.चौकी	५	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
चिमडी स्वा.चौकी	६	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

गाउँपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी सम्बन्धी विवरण विद्यालयगत रुपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१३ : स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या								
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे. अ.	नर्स	अहेव	अनमी	त्याव ट्रेक्निसियन	अन्य	अन्य
सितागंज स्वा. चौकी	२	३	छैन	छैन	१	छैन	३	२	१(ज्याला दारी)		१ (करार अ.न.मी)
अमडुवा स्वा. चौकी	४	३	छैन	छैन	१	छैन	२	२	१(ज्याला दारी)		छैन
अमाहीवेल्कहा स्वा. चौकी	५	३	छैन	छैन	१	छैन	३	२	१(ज्याला दारी)		१ (करार अ.न.मी)
चिमडी स्वा. चौकी	६	३	छैन	छैन	१	छैन	३	२	१(ज्याला दारी)		१ (करार अ.न.मी)

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.३ एक वर्षभित्र मृत्यु हुने परिवारका सदस्यहरुको मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र विगत एक वर्षमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको संख्या तथा मृत्युको कारणसम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१४ : विगत १ वर्षभित्र भएको मृत्यु र त्यसको कारणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	महामारी		सर्वे राहेग (टिबी, जप्पिङ्स, अा.दी)		HIV/AIDS		नसर्वे राहेग (रक्तचाप, दम, मधुमेह, क्यान्सर आ.दी)		दुर्घटना		जम्मा
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	
१	०	०	०	०	०	०	२	१	०	२	५
२	०	१	१	१	०	०	८	४	२	०	१७
३	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	२
४	०	०	१	०	०	०	५	४	१	०	११
५	०	०	२	१	०	०	८	३	२	०	१६
६	०	०	१	०	०	०	१०	९	२	०	२२
जम्मा	०	१	५	२	०	०	३४	२२	७	२	७३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र खोप तथा पोषण सम्बन्धी सेवा प्रदान गरिएको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५.१५ : खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनी	विसिजि	पेण्टाभ्या लेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
१	१०४	२०६	६२८	१३८	१७९	१७९	१०४	१९४	१५७	२३
२	१०२	२०३	५१६							
३	१०९	२१६	५८९							
४	११८	२३५	५५५	१९१	१९५	१९५	९९	१६३	४४८	
५	१७४	३४६	८९५	११६	९२	८८	७७	७९	१६७	
६	१५८	३१५	७९२	११५	१०८	१०८	९०९	१११	१८५	

जम्मा	७६५	१५२१	३९७५	५६०	५७४	५७०	३८१	५४७	९५७	२३
-------	-----	------	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

★ डिपिटी, हेपबि, हिपवि#

५.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र सुरक्षित मातृत्वसँग सम्बन्धित विभिन्न सूचकहरुसँग सम्बन्धित विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.१६ : सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	६६	५४	६३	५९	२२	-	-
२		६५	७४	३६			
५		१६	७६	१५	१६		
६	९०	५३	४७	११२	९०		
जम्मा	१५६	१८८	२६०	२२२	१२८		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.६ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

गाउँपालिकाभित्र मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था सम्बन्धित विभिन्न सूचकहरुसँग सम्बन्धित विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.१७ : मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुक्रीय पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने		महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला	पुरुष	
						स्थायी	अस्थायी	
१	०	६६	०	०	१३१६	१२	-	-
२					१२१८	८		९
३					१३५१	८		८
४					१४८५	९		९
५		१६			२२०९	१९		१५
६		९०			२०४९	१२		१४
जम्मा	१७२				९६२८	६८		६३

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.७ गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरु र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकाभित्र विगत एक वर्षमा देखा परेशा प्रमुख रोग तथा तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा क्रमशः तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	२८९		२८९		
२	झाडा पखाला	२१४		२१४		
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)	१०	१०	१०		
६	कुप्प रोग	८	८	८		
७	रक्तचाप					

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्टीक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१३	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसुतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
जम्मा		५२१	१८	५२१		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.२.८ परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

गाउँपालिकामा रहेका परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्यको अवस्थालाई हेर्दा गाउँपालिका भित्रको कूल जनसंख्या मध्ये ९६.७ प्रतिशत स्वस्थ पाइए भने ३८४ दीर्घरोगी, ८९९ सामान्य रोगी रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५.१८: परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या			उपलब्ध नभएको	जम्मा
	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी		
१	४६४२	७९	१५	१८	४७५४
२	१९१३	२५९१	१२३	१	४६२८
३	४६२२	१०	१०	३	४६४५
४	४८९३	१६२	९६	७	५१५८
५	७७४९	२४	३४	२१	७८२८
६	६९९६	१०९	३०	१	७१३६
जम्मा	३०८१५	२९७५	३०८	५१	३४१४९
प्रतिशत	९०.२४	८.७१	०.९०	०.१५	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.२.९ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाभित्र जीवन विमा गर्नेको संख्या २५ प्रतिशत रहेको पाइन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका ५.१९: विमा गर्ने परिवारको विवरण

वडा नम्बर	विमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या					
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	कुनै पनि गरेको छैन	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	६६	४	१	८७४	३	९४८
२	१५८	४	११	६७५	५	८५३
३	६६०	१	३	२२६	९६	९८६
४	२२३	०	१	८६४	८	९०९६
५	४०४	७	१	१०८६	१०	१५०८
६	२४३	२	०	१३६७	४	१६१६
जम्मा	१७५४	१८	१७	५०९२	१२६	७००७
प्रतिशत	२५.०३	०.२६	०.२४	७२.६७	१.८०	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.३. खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरपरिवारले खानेपानीको लागि प्रयोग गर्ने स्रोत सम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसारको विवरण क्रमशः देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५.३ क: खानेपानीको श्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वार्ड नं.	खानेपानीको श्रोतको प्रकार								जम्मा
	धारा वा पाइपको पानी	ट्यूबेल वा हाते कल	ढाकीएको इनार वा कुवा	नढाकीएको इनार वा कुवा	तलाउ वा ताल	नदी वा खोला	अन्य	नखुलेको	
१	१०	८२०	०	८	०		१	०	८३९
२	२	७५०	०	१	०		३	०	७५६
३	३	८१०	१	१०	२		०	२	८२८
४	९	९८९	०	०	१		१	९	१००९
५	३८	१३८२	१	३	०		१	६	१४३१
६	३	१३८०	१	३	१		०	२	१३९०
जम्मा	६५	६९३१	३	२५	४		६	१९	६२५३
प्रतिशत	१.०४	९८.०५	०.०५	०.४०	०.०६	०.००	०.१०	०.३०	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ५.३ ख: खानेपानीको श्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	पाइपधारा	डिप वोररिङ	ट्यूबेल/हेन्डपम्प	ढाकिएको इनार/कुवा	अन्य	जम्मा
१	१	०	९४७	०	१	९४९
२	०	०	८५७	०	०	८५७
३	०	०	९८६	०	०	९८६
४	७	०	१०५५	०	३५	१०९७
५	२	१	१५०४	१	७	१५१५
६	१	०	१६१५	०	१	१६१७
जम्मा	११	१	६९६४	१	४४	७०२१
प्रतिशत	०.२	०.०	९९.२	०.०	०.६	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.४ शौचालय प्रयोगको अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ र घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५ अनुसार यस गाउँपालिकामा शौचालयको प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी वडा अनुसारका देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ५.४ क: घरपरिवारले प्रयोग गरेको शौचालयको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वार्ड न.	शौचालयको प्रकार				जम्मा
	फल्स भएको	सामान्य	नभएको	नखुलेको	
१	१०२	४७	६९०	०	८३९
२	७५	५२	६२८	१	७५६
३	५२	२८	७४६	२	८२८
४	४८	२७	९२५	९	१००९
५	३२६	४१	१०५८	६	१४३१
६	१५७	४७	११८४	२	१३९०
जम्मा घरपरिवार संख्या	७६०	२४२	५२३१	२०	६२५३
प्रतिशत	१२.१५	३.८७	८३.६६	०.३२	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ५.४ ख: घरपरिवारले प्रयोग गरेको शौचालयको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	सौचालयको प्रकार					जम्मा
	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेपटी ट्यांक)	साधारण	नभएको	अन्य	
१	१	१२	६०९	३२६	१	९४९
२	०	१५५	४४४	२५८	०	८५७
३	१७	२४	८०४	१४१	०	९८६
४	१२	२७	९७०	८८	०	१०९७
५	१	३०	१४०२	७९	३	१५१५
६	५	१४७४	११८	२०	०	१६१७
जम्मा घरपरिवार संख्या	३६	१७२२	४३४७	९९२	४	७०२१
प्रतिशत	०.५	२४.५	६१.९	१३.०	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.५. सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

गाउँपालिकामा आ.व. २०७४।७५ मा रहेका लक्षित समूह तथा तिनलाई वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षा वृत्ति रकम सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५.२३ : सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला			पूर्ण अपाङ्ग			आंसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	
१	४१	६५	१२५	१	१			५							६०	७०		
२	३२	२४	१६२	२	३		११	१		१५	८				९	७		
३	४३	४६	१११	३	२		४	३							७०	५५		
४	४४	६३	१०१	१	४		२	३							३०	२२		
५	१०५	११३	१९४	५	२		२	११							१५६	११३		
६	८२	६९	१६३	१	२		५	८							९९	२४		
जम्मा	३४७	३८०	८५६	१३	१४		२४	३९		१५	८				३४४	२९१		

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.६ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.६.१ खेलमैदान, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका खेलमैदान तथा मनोरञ्जनस्थलसम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५.२४ : खेलमैदान तथा मनोरञ्जनस्थल

क्र.सं.	स्थलको नाम	उपयोग (१. खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल / आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आमदानी (वार्षिक रु.)	सेवाग्राही / आगान्तुक संख्या (वार्षिक)
१	रा.वे. रामसिता, मा.वि.	खेलकुद	२-०-०	सरकारी	-	-
२	फारम प्रा.वि.	खेलकुद	१-०-०	सरकारी	-	-
३	शान्ति वन	मनोरञ्जन, पिकनिक		निजि	५ लाख	७०००
४	शिवशक्ति सिनेमा हल	मनोरञ्जन	०-१५-०	निजि	३ लाख	७५००
५	कोलहवा	खेलकुद	०-१५-०	सरकारी	-	-

६	सुगर मिल अगाडि	खेलकुद	०-१५-०	ऐलानी	-	-
७	अमाही वेल्हा	खेलकुद, मनोरञ्जन	२-०-०	सरकारी	-	-

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

५.६.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

गाउँपालिकाका कुनै पनि खेलका व्यवसायिक खेलाडी रहेका छैनन्।

५.७ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.७.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

गाउँपालिकामा मनाइने चाडपर्व, जात्रा तथा विभिन्न अवसरमा लाग्ने मेलासम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२६ : स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेलासम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता -धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत
सबै	सिर्वा		बैशाख-१५	धार्मिक	मेला
सबै	फागु पुर्णिमा	सबै तिर	फाल्गुण	धार्मिक	
सबै	दसै	सबै तिर	कार्तिक	धार्मिक	मेला
सबै	छठ	केशल्या, बुढी नदी	विहान, वेलुका	धार्मिक	
सबै	तिहार	सबै तिर	मङ्गसिर	धार्मिक	
सबै	मघि	सबै तिर	माघ	धार्मिक	

स्रोत: वडास्तरीय लक्षितसमूह छलफल, २०७४

५.७.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको विवरण

गाउँपालिकामा अवस्थित विभिन्न धार्मिक तथा ऐतिहासिकस्थल सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ५.२७ : धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूको विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	बारिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको / नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टराँ संख्या	नजिको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
बाधेश्वरी मन्दिर	६	छ	छैन	२	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
काली मन्दिर	६	छ	छैन	०	सामुदायिक	धार्मिक	१००००
ग्राम थान	५	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
सत्यनारायण मन्दिर	५	छ	छैन	०	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
राधाकृष्ण मन्दिर	५	छ	छैन	३	सामुदायिक	धार्मिक	५०००
जमे मस्जिद	५	छ	छैन	५	सामुदायिक	धार्मिक	६००
दुर्गा, काली, शिव	३	छ	छैन	३	सामुदायिक	धार्मिक	२००
शिव	३	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	
शिव	४	छ	छैन	१	सामुदायिक	धार्मिक	२००

स्रोत: वडास्तरीय लक्षितसमूह छलफल, २०७४

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेस गरिएको छ।

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

यो गाउँपालिका सुनसान जिल्लाको दक्षिणी सिमावर्ती क्षेत्रमा पर्ने हुनाले यहा वन जंगल छैन। बाटो छेउ, खेत छेउ र बगैचाको रूपमा रौपिएका रुखहरु नै यहाँको वन पैदावरको मुख्य श्रोत हो।

६.१.१ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस गाउँपालिकामा एउटा सामुदायिक वन बाहेक कुनै वन क्षेत्र रहेको छैन। उक्त एकमात्र सामुदायिक वन सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.१ : वनको अवस्था

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू. मि. / हे.)	वन पैदावरको वार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू. फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
	निजी		इनसान फार्म	२५-०-०				

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.२ चरन क्षेत्र

गाउँपालिकामा विभिन्न ठाउँमा गरी जम्मा २७ विधा १५ कट्ठा क्षेत्रफलको चरन क्षेत्र रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.२ : चरन क्षेत्रसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (विधा)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्कावन्दी, सामान्य)
१.	अमडुवा फार्म	अमडुवा फार्म	६-५-०	सामान्य
६.	कोलरहवा	कोलरहवा	०-१०-०	सामान्य
६.	वाध		३-०-०	घुम्ती
१.	मझौ वाध	वडा-१	१८-०-०	चक्का

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

६.३.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

गाउँपालिकामा जम्मा ३ वटा बाढी र नदीकटानको जोखिमयुक्त स्थानहरु रहेका छन्। ती स्थानहरु सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ६.३ : जोखिमयुक्त स्थानहरुको विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा
१	इकराही	-	जमिन कटान	४२	-		४२
२	रामगान्ज बेलगाढीया (केशल्या, ट्याडग्रा खोला)	-	जमिन कटान	४२	-		४२
३	बैरीया (ट्याडग्रा खोला)	-	जमिन कटान	४२	-		४२
४	हसनपुर, नरहा, (धमना खोला जयनगर, नडगाढा) (बुढी खोला - नरहा,	-	जमिन कटान र घर धुरी - १६१	४२	-		३०३

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या				
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य
	हसनपुर, कामत टोल)					
५	अमाही बेल्हा (बढ़ी खोला - डिठा टोल, पण्डित टोल)	-	जमिन कटान र घर धुरी - ५०	४३	-	९७
६	चिमडी (टयाडग्रा खोला)	-	जमिन कटान र घर धुरी - ५०	४३	-	९७

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.३.२ विपद तथा विपदबाट क्षति

गाउँपालिकामा आ.व. २०७४/७५ मा विभिन्न विपदका घटनाहरु घटेका भएपनि यसबाट कुनै पनि मानवीय क्षति भएन। विपदको किसिमअनुसार जोखिमको समय तथा विपदबाट परेको अन्य असरसम्बन्धी जानकारी तलका तालिकाहरुमा दिइएको छ,

तालिका नं. ६.४: विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

वडा नम्बर	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो		शितलहर
			परिवार	क्षेत्र अनसार क्षति विवरण	
१	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन
२	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन
३	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन
४	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन
५	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन
६	फाल्युन, चैत्र	असाढ, साउन, भदौं			माघ, फाल्युन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. ६.५ : विपदको असर सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण							अन्य क्षती
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपक्षी		बाली र जग्गाजमीन		
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार
बाढी डुवान	१	४९५						
बाढी डुवान	२	५९५						
बाढी डुवान	३	१०१८						
बाढी डुवान	४	९५०						
बाढी डुवान	५	९७८						
बाढी डुवान	६	५६०						
जम्मा		४५९६						

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.६: विपदबाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा भएको क्षतिसम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोधाटो		कूलो नहर, खानेपानी	अन्य
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि. मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान	१								
बाढी डुवान	२								
बाढी डुवान	३	६							
बाढी डुवान	४	७							
बाढी डुवान	५	१			१				

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसुरु क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि. मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाठी डुवान	६				१						
जम्मा		१४			२						

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

६.४. भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घर			
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको
१	४१६	५३२	८५३	९५
२	३	८५०	४८	८०५
३	६	९८०	९७३	९३
४	९	१०८७	१०६०	३६
५	६१६	८९२	१३७६	१३२
६	१८	१५९८	१५६१	५५
जम्मा	१०६८	५९३९	५८७१	११३६

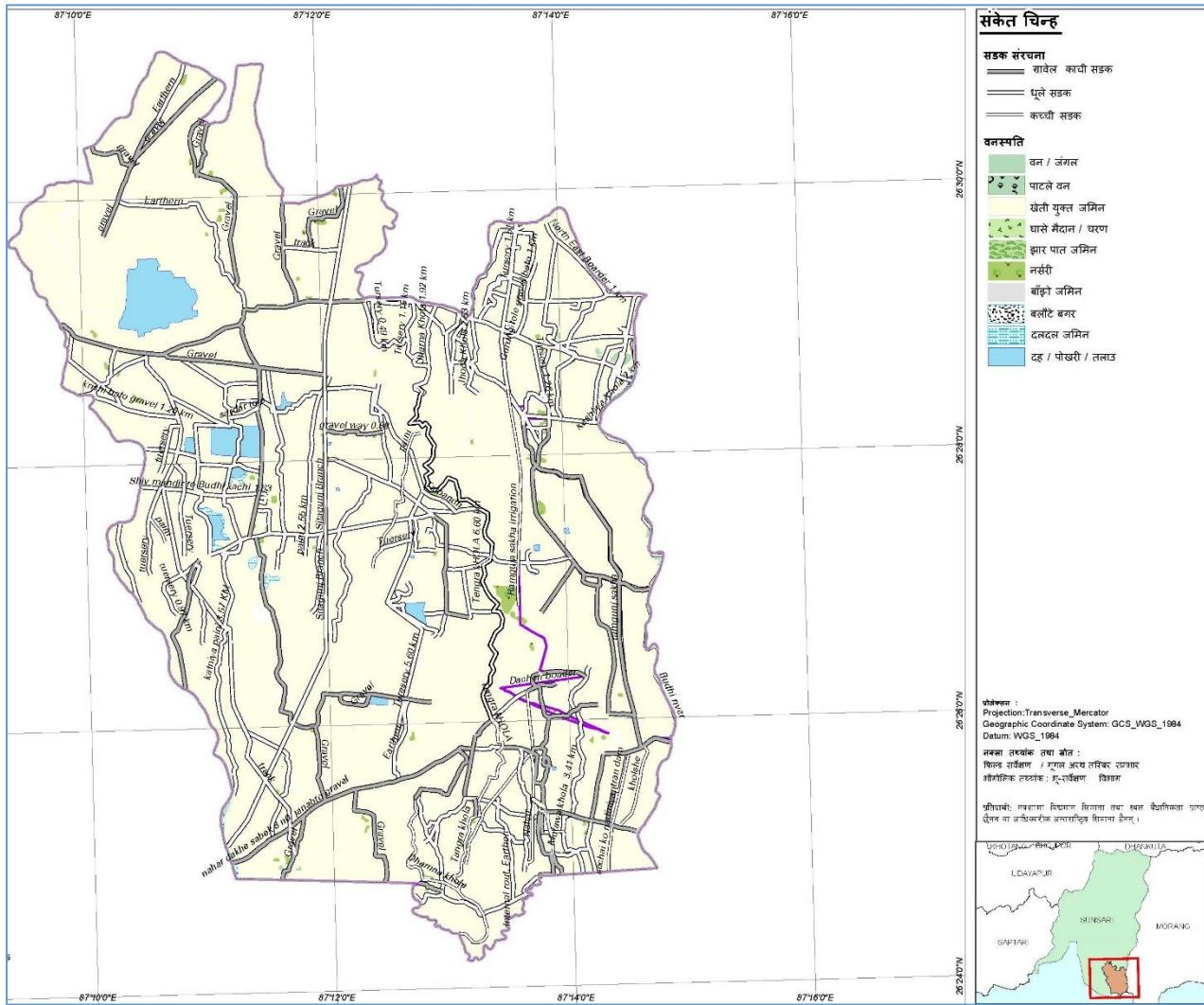
स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ। जस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, उर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरु समावेस गरिएको छ।

७.१. सडक तथा यातायात

नक्शा ७.१: सडक यातायातको वितरण

श्रोत: स्थानीय श्रोत नक्शांकन सर्वेक्षण २०७५, वर्जु गाउँपालिका

७.१.१ प्रस्तावित स्थानगत सडक तथा पुलको विवरण

सडक प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
३.१.१. पक्की सडक निर्माण आयोजना	<ul style="list-style-type: none"> वडा नं. ३ को फार्म बोडर देखी वडा नं. २ हुदै, वडा नं. १ बुगढरी सम्म कालो पत्रे सडक(काम सुरुवात १ र ३ दुवै तीर बाट गरीने) साहेबगांज सिमाना वर्जु वडा नं. ४ देखी नराहा मिलन चौक चिमडी बजार हुदै गडही सिमाना सम्म कालो पत्रे वर्जु ५ दमई चौक, शान्ति वन, पुल्की चौक हुदै वर्जु ३ को भारत सिमा सम्म वर्जु ५ मनोज यादवको घर देखी पुर्व कटवाल टोल हुदै उत्तर मुल सडक जोडने बाटो र गोल्ढा कामत हुदै शान्ति वन जोडने बाटो वर्जु ५ नहर देखी उत्तर अन्सारी टोल हुदै पश्चीम छदगाह देखी पश्चीम साविक को सरदार टोल कालेश्वर सरदारको घर हुदै उत्तर दक्षिण मुल सडक जोडने बाटो वर्जु ५ साविक अमाही वेल्हाको भित्री बाटो हरु स्तर उन्नती गरी पक्की निर्माण गर्ने वर्जु ५ शिव मन्दिर देखी पश्चीम सबडोह हुदै बुढी खोला सम्म स्तर उन्नती गरी कालो पत्रे गर्ने वर्जु ५ मिलन चौक देखी पश्चीम उत्तर इस्टर्न सुगर मिल सम्म कालो पत्र गर्ने वर्जु ५ ने.रा.मा.वि. देखी पश्चीम मुडगरदह सम्मको बाटो

सङ्क प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
	<ul style="list-style-type: none"> ● बद्रिस्तयालको घर देखी तार गाढी सरदार टोल हुदै मुल सङ्कमा जोडने ● वर्जु ३ केशलीया खोला देखी वर्जु ३ वडा कार्यालय, वैरिया, वर्जु ४ नडगढा शुत्रबारे हुदै देवानगनजं गापा सिमा बुढी पुल सम्म ● विराटनगर रिझ रोड देखी वर्जु २ को नहर चौक सम्म ● वर्जु २ लक्ष्मणको गोला देखी सिता पैदारको घर सम्म ● वर्जु २ को चारकल देखी पुर्व पश्चीम २ कि.मी. ● वर्जु २ देखी भिमपुर पश्चीम वर्जु ४ जोडने बाटो ● वर्जु १ देखी मुसहरी दक्षिण वेलगाढीया चौक सम्म ● हरिकृष्णा घर देखी वर्जु ताल जाने बाटो ● वर्जु ३ को भारत सिमाना देखी उत्तर जाने बाटो दुर्गा मन्दिर हुदै पुर्ण बहादुर बुढाथोकीको घर हुदै गुजेलाल टोल हुदै भिमपुर जाने बाटो ● वर्जु ३ धनुक लाल को घर देखी दक्षिण प्रहरी चौकी हुदै पुरानो खडही टोल सम्म जाने बाटो ● वर्जु ५ कृष्ण मन्दिर भिम भट्टको घर हुदै टायाड्गा सम्म
३.१.२. ग्रामेल सङ्क विस्तार कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> ● वर्जु वडा नं. १ पाखैर गाक्षी देखी वडा नं. २ हुदै आनन्द चौक जोडने बाटो ● वडा नं. २ को सारा आ.वि. देखी पश्चीम झोरा खोला जोडने बाटो ● वडा नं. १ को वातर टोल देखी वडा नं. २ रामेश्वर साहको घर सम्म जोडने बाटो ● वाडा नं. २ भगवानि साहको घर देखी रामकमार शर्मा को घर सम्म ● वर्जु २ रा.वे. चारकल देखी टाइग्रा खोला सम्म ● रामगंजं चारकल देखी पुर्व दक्षिण भिमपुर जोडने बाटो ● वाडा नं २ को वडा कार्यालय देखी पुर्व दक्षिण चारकल जोडने बाटो सम्म ● वडा नं २ को उत्तर हेमन्ती रामको घर देखी पश्चीम टाइग्रा खोला जाने साविक बाटो ● नहरको कलभट देखी खरदार घाट जाने बाटो ● वडा नं २ को बुढीया चौक देखी पुर्व केशलीया खोला सम्म ● वडा नं २ को बुढीया चौक देखी पश्चीम रामशेवक टोल जोडने बाटो सम्म ● यादव टोल देखी पुर्व हुकम लालको घर सम्म नहर जोडने बाटो स्तरो उनन्ती गर्ने ● वडा नं ३ को जनता प्रा.वि. देखी पुर्व रामगंज, दर्पी नारायणको बगौचा सम्म ● वर्जु ३ रामजानकी चौक देखी दमडी चौक हुदै पश्चीम वैरिया जोडने बाटो ● दुर्गा मन्दिर देखी उत्तर गुरुङ टोल जाने बाटो ● दुर्गा मन्दिर देखी दक्षिण दमडी चौक हुदै भारत बोर्डर सम्म ● वर्जु ३ राधा कृष्ण मन्दिर देखी पुर्व हरिजन टोल जाने बाटो ● सरस्वती नि.मा.वि. देखी पुरानो खडही टोल हुदै भारत बोर्डर सम्म ● साविक अमडुवा ८ (गुजेलाल टोल) देखी टाइग्रा खोला हुदै पर्शुराम घर सम्म ● पुल्की चौक देखी पश्चीम जनकल्यान स्कुल हुदै मुलबाटो सम्म ● पुल्की चौक देखी कवरहा हुदै नहर सम्म ● वर्जु ५ सवडोह देखी उत्तर बाइपास सङ्क इस्टर्न सुगर पश्चीम हुदै वर्जु ६ सिमाना विद्वाको बाँस सम्म जोडने मुल ● वर्जु ५ (साविक वडा नं. ८) गुलाबचनमेहताको घर देखी उत्तर रामसोवीत घर जाने बाटो ● देवानगर विराटनगर मुलसङ्क दक्षिण गुरुङ टोल (साविक वडा नं. ८) हुदै वर्जु ४ बोच्छा खोला सम्म ● वर्जु ४ बलराम यादव को घर देखी पश्चीम बाइपास जोडने बाटो ● वर्जु ५ साविक वाड नं. ६ मस्जीत हुदै योजना गौतमको घर सम्म ● वर्जु ५ सरदार टोल देखी पुर्व मस्जीत सम्मको बाटो ● वर्जु ५ साविक वडा नं. ९ पण्डीत टोल देखी पश्चीम हुदै चन्द्रमोहन पुल सम्म ● वर्जु ५ देवानगर विराटनगर मुलसङ्क दक्षिण परमानन्द पण्डीत मुसहरी टोल हुदै कट्टीया बाध जोडने ● वर्जु ५ गयानन्द चौधरीको दक्षिण रामसेवकको घर जाने बाटो ● वर्जु ५ (साविक ४) सरजु सरदारको घर देखी पश्चीम हुदै अशोक मेहताको घर जोडने बाटो ● वर्जु ५ (साविक ९) गोविन्द मेहताको घर हुदै पुर्व पुरानो नहरको बाटो साविक (अ.वे. ६) मुसलमान टोल को चिमडी सिमाना हुदै पुर्व टाइग्रा खोला जोडने बाटो ● गोलछा कामत, कट्टवाल टोल हुदै मुल बाटो जोडने बाटो ● शिवलाल मेहता टोल चिमडी प्रावि हुदै खेल मैदान सम्मको बाटो ● चिमडी ८ शुक्रबारे देखी दैता पोखरी सम्मको बाटो ● जोगा घर देखी वडा कार्यालय सम्मको बाटो ● माची टोल देखी पाल टोल हुदै पुर्ण देवी प्रा.वि. सम्मको बाटो ● साभा भवन देखी पुर्व सुकुमवासी टोल सम्मको बाटो ● मुल सङ्क देखी विताइको घर सम्म जाने बाटो ● मुल नहर देखी पुर्व मुस्लीम टोल सम्म ● पुरानो खडही तोल देखी पुर्व भेलाही हुदै दमडी चौक सम्म जाने बाटो ● वर्जु १ साविक रा.वे ३ रा टोल देखी सुकुम्बासी बस्ती हुदै सारदा युवा क्लब सम्म जोडीने बाटो

सङ्क प्रकार	वडा तथा स्थान विवरण
३.१.३. सङ्क पुल तथा कल्भट निर्माण कार्यक्रम	<ul style="list-style-type: none"> बर्जु ३ फार्म चौक पश्चीम दुर्गा मन्दिर देखी पुर्व विच बाटोमा २ वटा कलभट निर्माण बर्जु ३ जनता आ.वि. पुर्व मुतुवा खोलामा कलभट निर्माण बर्जु ३ पुरानो खडही टोल बाट बर्जु ४ हरबोनी जोडने बाटोमा बर्जु ३ को नया खडही टोल देखी उत्तर बर्जु ४ जाने बाटोमा पलकी चौक देखी खझीण शुकवारे जाने बाटोमा दुई वटा कलभट कैलाश थापाको घर देखी हली टोल जाने बाटोमा कलभट पुलकी चौक देखी पुर्व कवरगा जाने बाटो भिमपुरको २ र ४ जाने बाटोमा राणा होलीमा कलभट बर्जु ५ शिव मन्दिर देखी पश्चीम सवडाहमा कलभट निर्माण वैरीया टोल पुर्व बाट दमडी चौक सम्म जाने बाटो टाडग्रा खोला पुर्व आशिरामको घर जाने बाटोमा एक थान कलभट हरबोनी पुर्व धमना खोलामा पक्की पुल बर्जु ३ गुरुङ टोल पश्चीम टाडग्रा खोलामा पुल निर्माण बर्जु ४ राज नगर दिना भद्री टाडग्रा खोलमा पक्की पुल बर्जु ५ मुसलमान टोल देखी सरदार टोल जाने बाटोमा कलभट बर्जु ५ गुरुङ टोल (साविक द नं.) कलभट बर्जु ५ कटवाल टोल जाने नया बाटोमा कलभट बर्जु ५ मुसलमान टोलको नयाबाटोमा २ ठाउँ कलभट इस्टर्न सुगर मिल देखी उत्तर बर्जु ६ जाने बाटोमा कलभट वडा नं. १ रामरुप चिया पसल देखी पुर्व केशलीया जाने बाटोमा यादव टोल देखी पुर्व हुकुमलालको घर पश्चीम पैनीमा कलभट बर्जु २ मा भोरा खोलामा पुल बर्जु १ टडग्रा मार्भी को घर अगाडी पुल बर्जु ६ मा ५ वटा कलभट बर्जु १ मा ५ वटा कलभट बर्जु २ मा ४ वटा कलट बर्जु २ मा भोरा खोलामा पक्की पुल

७.२ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

गाउँपालिकामा प्रायजसो सबै घरपरिवारमा गुँइठालाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा दाउराको उपयोग गर्ने गर्दछन्। कूल ६२५३ घरधुरी मध्ये ८६.२६ प्रतिशत वा ५३४९ घरपरिवारमा गुँइठाको उपयोग हुने गरेको देखिन्छ। अन्य घरपरिवार मध्ये दाउरा ४७७, मटितेल ४८, गोबर ग्याँस २९, एल पि ग्यास ७८ परिवारमा इन्धनको रूपमा उपयोग हुँदै आएको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७१ क: खाना पकाउने इन्धनको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	दाउरा	मटितेल	एल पि ग्यास	गुइठा	गोबर ग्याँस	बती	अन्य	नखुलेको	जम्मा
१	६४	१०	१४	७१४	५	०	३२	०	८३९
२	३३	१	४	७१०	५	०	२	१	७५६
३	१४२	१७	१	६६३	०	०	३	२	८२८
४	६२	११	३	८३२	२	१	८९	९	१००९
५	१२६	२	२६	११९५	१६	३३	२७	६	१४३१
६	५०	७	३०	१२८०	१	०	२०	२	१३९०
जम्मा	४७७	४८	७८	५३४९	२९	३४	१७३	२०	६२५३
प्रतिशत	७.६३	०.७७	१.२५	८६.२६	०.४६	०.५४	२.७७	०.३२	१००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७१ क: खाना पकाउने इन्धनको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	दाउरा	मटितेल	एलपि ग्यास	वायोग्यास	गुइठा	विद्युत	अन्य	जम्मा
१	९४३	१	०	१	३	०	१	९४९

२	८१४	१	१३	२७	२	०	०	८५७
३	९४०	१	५	४०	०	०	०	९८६
४	१०४९	०	५	४१	१	०	१	१०९७
५	१४८७	२	३	१८	२	०	३	१५१५
६	१५३४	३	६१	१९	०	०	०	१६१७
जम्मा	६७६७	८	८७	१४६	८	०	५	७०२१
प्रतिशत	१६.३८	०.११	१.२४	२.०८	०.११	०.००	०.०७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.२ बत्तीको श्रोतअनुसार घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विजुली, मटितेल, सोलार लगायतका रहेका छन्। जस मध्ये सबै भन्दा बढि ४६८० घरपरिवारले विद्युत उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.२ क: बत्तीको श्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	उर्जा उपयोग अनुसार घरपरिवार संख्या						जम्मा
	विद्युत	मटितेल	गोवर ग्याँस	सोलार	अन्य	नखुलेको	
१	६२३	२००	३	११	२	०	८३९
२	८१४	१३४	०	७	०	१	७५६
३	६५८	१४७	१	२०	०	२	८२८
४	६७७	३१६	१	५	१	९	१००९
५	११०१	३२०	०	४	०	६	१४३१
६	१००७	३७०	०	११	०	२	१३९०
जम्मा	४६८०	१४८७	५	५८	३	२०	६२५३
प्रतिशत	७४.८४	२३.७८	०.०८	०.९३	०.०५	०.३२	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.२ ख: बत्तीको श्रोतअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	विद्युत	मटितेल	सोलार	अन्य	जम्मा
१	९१०	३८	०	१	९४९
२	७७२	७९	६	०	८५७
३	९०९	७४	११	०	९८६
४	१०१९	५८	९	११	१०९७
५	१३५०	११४	४७	४	१५१५
६	१५३१	५८	२७	१	१६१७
जम्मा	६४८३	४२१	१००	१७	७०२१
प्रतिशत	९२.३	६.०	१.४	०.२	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.३. आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा उपलब्ध सेवा सुविधा हेर्दा ३३.१८ प्रतिशत घरधुरीले रेडियो र ५४.८९ प्रतिशत घरपरिवारमा मोबाइल जस्ता सुविधाको उपयोग गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७.३ क: परिवारमा उपलब्ध आधुनिक सुविधाका साधनअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	रेडियो	टिभि	केवल टिभि	कम्प्युटर	इन्टरनेट	टेलिफोन	मोबाइल	मोटर	मोटर साइकल	साइकल	अन्य बाहन	फीज	सुविधा नभएको	नखुलेको
१	४०६	४३७	१०५	८	२	१३	५४०	०	६३	६६४	२८	८	९१	१
२	१७०	३८१	१५	९	२	१	३७८	४	४६	५२८	२	०	१५३	०
३	९५	२३६	२६८	९	०	०	३७८	१४	४२	७२५	१	२	७१	२
४	४५५	४४१	२१०	३	०	२८	५८८	१	७२	८७२	७	२	९६	४
५	४५४	६०७	१११	७	०	१६	८४४	४०	१३२	१०९३	१०	२	१६२	१७
६	४९५	५०४	१९	१२	०	५	७०४	१०	१८५	१२२०	१५	१२	९९	४
जम्मा	२०७५	२६०६	७२८	४८	४	६३	३४३२	६९	५४०	५१०२	६३	२६	६७२	२८

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०८८

तालिका नं. ७.३ ख: परिवारमा उपलब्ध आधुनिक सुविधाका साधनअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	रेडियो	टिभि	टेलिफोन, मोबाइल	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटर साइकल	मोटर	रेफिजरेटर	बस, ट्रक अदी	कुनै पनि छैन	जम्मा
१	६१२	८११	८६०	१०	३	१७२	१९	१२	२०	२	२५२१
२	१४८	५९४	७४४	३०	८	२५३	५	६७	३१	०	१८८०
३	७४२	७२५	८९९	२७	१०	२५१	२	५३	२०	१३	२७४२
४	८१२	८०३	५७९	२३	६६	१९३	३	२३	१५४	०	२६५६
५	३१५	९२०	९६२	२१	७	३७४	१०	४०	५६	४	२७०९
६	१८०	१०६०	१५१४	६७	२२	३९७	४	५२	३१	५	३३३२
जम्मा	२८०९	४९१३	५५५८	१७८	११६	१६४०	४३	२४७	३१२	२४	१५८०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०८५

७.४ घरको जगको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरु जगको आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च संख्यामा काठको खाँबो भएको घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या ३०.३१ प्रतिशत रहेको छ भन आरसिसि भएकाको संख्या १८.०४ प्रतिशत मात्र रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७.४ क: घरको जगको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	वसोवास गर्ने घरको जगको आधारमा घरपरिवार संख्या					जम्मा
	दुङ्गा, इटा र माटो प्रयोग	सिमेन्ट र इटाको प्रयोग	काठको खम्बा	अन्य	नखुलेको	
१	१४	७३	३४३	४०९	०	८३९
२	२	१३७	१८७	४२७	३	७५६

वडा नं.	वसोवास गर्ने घरको जगको आधारमा घरपरिवार संख्या					जम्मा
	दुङ्गा, इटा र माटो प्रयोग	सिमेन्ट र इटाको प्रयोग	काठको खम्बा	अन्य	नखुलेको	
३	४	२३६	१४८	४३८	२	८२८
४	१२	२१७	२००	५६८	१२	१००९
५	१६	२७९	४०४	७२०	१२	१४३१
६	१	१८६	६१३	५८७	३	१३९०
जम्मा	४९	११२८	१८९५	३१४९	३२	६२५३
प्रतिशत	०.७८	१८.०४	३०.३१	५०.३६	०.५१	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.४ ख: घरको जगको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	माटो वा दुङ्गा	सिमेन्ट वा दुङ्गा	फ्रमे स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	जम्मा
१	८१८	११३	०	०	१५	३	१४९
२	६८२	१०७	४७	०	२१	०	८५७
३	८८५	९७	०	०	४	०	९८६
४	८७९	१३०	०	२	७७	९	१०९७
५	११०७	३३५	२	०	५३	१८	१५१५
६	४४	१६४	३	३६	१३६९	१	१६१७
जम्मा	४४१५	९४६	५२	३८	१५३९	३१	७०२१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.५ छानाको प्रकारका आधारमा घरधुरी

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेदा सबै भन्दा उच्च संख्यामा जस्ता पाताले छाएका घरहरूमा ५७.९९ प्रतिशत घरपरिवार बस्ने गरेको देखिन्छ। सबै भन्दा न्यून संख्यामा काठ वा फलेक घरहरूमा बस्ने घरपरिवार संख्या ८ मात्र रहेको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७.५ क: छानाको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नं.	वसोवास गरेको घरको छानाको आधारमा घरपरिवार संख्या							जम्मा
	खर वा फुस	जस्ता पाता	टायल वा स्लेट	आरसिसि	काठ वा फलेक	माटो	नखुलेको	
१	३७९	४४६	५	४	१	१	३	८३९
२	४०३	२९२	२९	२४	०	०	८	७५६
३	३८७	४१७	८	१४	०	०	२	८२८
४	३१०	६६५	४	१०	२	२	१६	१००९
५	३४८	१००६	६	४५	२	०	२४	१४३१
६	५४७	८००	१२	१६	३	५	७	१३९०
जम्मा	२३७४	३६२६	६४	११३	८	८	६०	६२५३
प्रतिशत	३७.९७	५७.९९	१.०२	१.८१	०.१३	०.१३	०.९६	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

तालिका नं. ७.५ क: छानाको किसिमअनुसार घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/दुङ्गाको छाना भएको घर	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छानो भएको	अन्य	जम्मा
१	४८९	४२३	४	२९	१	०	३	१४९
२	२२०	५५७	५	६५	१०	०	०	८५७
३	१२८	७६१	७८	१८	०	१	०	९८६

४	४८१	५३१	२७	५४	१	२	१	१०९७
५	२७३	११३२	६४	३७	२	३	४	१५१५
६	१४९	१३९७	२	६५	०	२	२	१६१७
जम्मा	१७४०	४८०१	१८०	२६८	१४	८	१०	७०२१
प्रतिशत	२४.८	६८.४	२.६	३.८	०.२	०.१	०.१	१००.०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद द: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ।

द.१ गाउँपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संशाधन र आयश्रोतको अवस्था

गाउँपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्थासम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका नं. द.१: संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका / नगरपालिका	गा. पा. कार्यालय	अ.वे.	५	१५	०-१०-०
१	बडा कार्यालय	बडा कार्यालय	शुक्वारे	१		१ नं बडा
२	बडा		ग. वि.	२		
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र				२८	
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
१	गा. पा.	गा. पा. कृषि शाखा		५	२	गा. पा.
४	पशु सेवा					
१	पशु सेवा केन्द्र			६	२	गा. पा. भरी
५	हुलाक					
	४ बडा गा. वि. स.				४	गा. पा
६	ब्ल					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला / प्रदेश				०, १८, ९	
	इलाका	चिमडी रा. वे.				
	चौकी	३ बडा			७, ७, ७	
८.	अन्य कार्यालयहरु					
	कृषि विकास बैंक				९	
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. द.२: गाउँपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	
शुरु मौज्दात			
घरजग्गा कर			२६६०००
मालपोत वा भूमिकर			१५०००००
हाटवजार पसल कर			७९९४९५
सवारी साधन कर			५००००
मनोरञ्जन कर			१००००
वहाल विटौरी			५७५०००
विज्ञापन कर			१५०००
व्यवसाय कर			२०००००
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			९०००००

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा) अनुमानित
	अनुमानित	वास्तविक	
सेवा शुल्क			१०००००
दस्तुर			१५०००००
विक्री आय			१५००००
दण्ड जरिवाना			६००००
प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान (श्रोत नेपाल सरकार)			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			१७३६९५०००
सशर्त अनुदान			७२३०२०००
जम्मा आय			२५२०४२४९५

स्रोतः संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

८.२ संघ/संस्था सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिकामा रहेका सामुदायिक संस्था, आमा तथा महिला समूह, कृषि उद्यमी तथा वचत समूह, टोल विकास संस्था र गैर सरकारी संस्थाको संगठनात्मक तथा मानव संशासनको अवस्थासम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका नं. ८. ३: सामुदायिक संस्था विवरण

स्रोतः संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. द. ४: आमा / महिला सम्हृदय तथा परम्परागत सम्हृदयको विवरण

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. द.५: कृषि तथा उद्यमी र बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						बचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र		
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार								
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
अमदुवा कृषि स.स.लि.	३											
नमुना महिला स.स.लि.	४											
प्रतिभा बचत तथा ऋण स.स.लि.	४											
सामाजिक कृषि स.स.लि.	४											
ग्रामनाथ कृषि स.स.लि.	५											
छिमेकी बचत तथा ऋण स.स.लि.	५											
पौरखी बचत तथा ऋण स.स.लि.	५											
प्रगती बचत तथा ऋण स.स.लि.	५											
बाघेश्वरी कृषि स.स.लि.	५											
आधुनिक कृषि स.स.लि.	६											
बर्जु बचत तथा ऋण स.स.लि.	६											
विरजुयामी कृषि स.स.लि.	६											
मित्रता कृषि स.स.लि.	६											
मुसहरी टोल कृषि स.स.लि.	६											
सहकारी संस्था लि.	६											
सिलसिला कृषि स.स.लि.	१											
नवयुग कृषि स.स.लि.	१											

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. द.६: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						बचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र		
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार								
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
लाली गुराँकस नासके	१	२५		२५								
गुरास नासके	१	२५		२५								
राजनगर नासके	३	२०	५	२५								
चनसीतारे नासके	३	२५		२५								
लाली गुराँकस नासके	६	२५		२५								
निरसो माई नासके	५	२५		२५								
मनकामना नासके	६	२५		२५								
नगरीक सचेतना केन्द्र	६	२५		२५								

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

तालिका नं. द.७: गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम
दुरदृष्टि विकाश समाज केन्द्र				१९	

मिलन सामुदायिक बहुउच्चेय अध्ययन केन्द्र					
प्रतिभा युवा क्लब					
चन्द्रमुखि क्लब					
स्वावलम्बन विकास केन्द्र					
सृष्टि समाज					
इन्द्रेणी जनकल्याण समाज				२२	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७५

अनुसंचीहरु

१: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु

१.क. घरधुरी सर्वेक्षण फारामहरु

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण तयारी पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

१.१ प्रदेश नं : १.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.३ स्थानीय

तहको नाम : कोड :

१.४ वडा नं : १.५ वस्तीको ना

१.४ वडा नं : १.५ वस्तीको नाम: कोड : १.६ मार्गको नाम:

१.७ घर क्रम सं

संख्या :

१.९ परिवारमलीको नाम

३. परिवार सम्बन्धी विवरण

२१ परिवार सदस्यको विवर

२.१ पारदर्शक सदस्यका विवरण (पारदर्शकमुलाजाट शुरु नन र जटि सदस्यजननुसार त्रन निलाई उल्लेख नन)

★ १. पहाड़ी ब्राह्मण/क्षेत्री/सन्यासी/ठक्करी २. पहाड़ी दलित ३. पहाड़ी जनजाति/आदिवासी ४. तराई ब्राह्मण, क्षेत्री, राजपुत ५. तराई आदिवासी/जनजाति ६. तराई दलित ७. मस्लिम ८. पहाड़ी अन्य ९. तराई अन्य

★★ १. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तंह ३. माध्यमिक ४. स्नातक ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल वा सो भन्दा माथि ७. प्राविधिक एसएलसी ८. साधारण लेखपढ़ ९. निरक्षर १०. उमेर कम

★★★ स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको परिवारको सदस्यको लागि पेशा, वैवाहिक र अपाङ्गताको विवरण नलिने

★★★ स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसका पारवारका सदस्यका लाग पशा, ववाहक र अपाङ्गताका विवरण तालिन

२.२ तपाईंको परिवारमा १ बर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिङ्ग (महिला / पुरुष / तेश्रो लिङ्गी)	उमेर (बर्ष / महिना)	मृत्युको कारण (१. महामारी, सर्वे रोग २. एड्स ३. नसर्वे रोग (क्यान्सर, रक्तचाप, दम, मधुमेह आदि) ४. दुर्घटना ५. अन्य)

२.३ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा ()	२. पाइपधारा सार्वजनिक ()	३. डिप वोररिङ्ग ()
४. टयुवबेल/हेन्डपम्प ()	५. ढाकिएको इनार/कुवा ()	६. मूलको पानी ()
७. नढाकिएको इनार/कुवा ()	८. नदी खोला ()	९. अन्य ()

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. दाउरा ()	२. मट्टीतेल ()	३. एल पि ग्रास ()	४. गुइठा ()
५. वायोग्रास ()	६. विद्युत ()	७. अन्य ()	

२.५ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ? (एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. विद्युत ()	२. मट्टीतेल ()	३. वायोग्रास ()
४. सोलार ()	५. अन्य ()	

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ ?

१. शौचालय नभएको ()	२. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ()
३. फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्ग) ()	४. साधारण ()

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरु परिवारले उपभोग गरेको छ ? (सुविधा भएको मा छ उल्लेख गर्ने)

सुविधाहरु	उपलब्ध (छ, वा छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्यूटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ ? १. छ () २. छैन ()

२.९ यदी परिवारबाट कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

- २.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा: (रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा: (रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने: (रोपनी/कट्टा/हेक्टर/व.मि.)

२.१० परिवारका कुनै सदस्यको वैकं तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ () २. छैन ()

२.११ परिवारको सरदर बार्षिक आमदानी कति छ ? (रु.....)

२.१२ परिवारको सरदर बार्षिक खर्च कति छ ? (रु.....)

२.१३ तपाईंको बार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्री कति छ ? यदी छ भने तलको विवरण दिनुहोस्

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कट्टा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मक्के				
गहु				
कोदो				

बाली	उत्पादन (किवन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (किवन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कट्टा/रोपनी)	
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सर्स्य				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेडा				
काँको, लौका, फर्सी				
परबल, कुन्द्रुक, काँको				
करेला, घिरौला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				
स्याउ/आरुवखडा				
किंवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१४ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ? १. छ () २. छैन ()

२.१५ चौपाया तथा पशुपंक्षीहरूको विवरण दिनुहोस (संख्या उल्लेख गर्ने):

क्र.सं	चौपाया तथा पशुपंक्षी	संख्या	दुध उत्पादन (लिटर)	मासु उत्पादन (के.जि.)	अण्डा (संख्या)	उन (के.जि.)	हाड/छाल (के.जि.)	अन्य	विक्रीबाट बार्षिक आमदानी (रु.)
१	गाइगोरु/बाच्छाबाच्छी								
२	राँगाभैसी/पाडापाडी								
३	याक/चौरी								
४	बाखा/भेडा, खसी/बोका								
५	सुँगुर/वंगुर								

६	कुखुरा / हाँस						
७	अस्ट्रिच						
						

२.१६ तपाईंको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोला?

१. माछापालन पोखरी संख्या: पोखरीको क्षेत्रफल: हेक्टर वार्षिक उत्पादन:

केजि

२. मौरी घार संख्या:

वार्षिक मह उत्पादन:

केजि

३. रेशमखेती कोयो संख्या:

उत्पादन:

केजि

२.१७ आफ्नो उत्पादनले तपाईंको परिवारलाई कति महिना खान पुग्छ ? (एकमा मात्र ठीक चिन्ह लगाउनुहोस)।

क. ३ महिनासम्म ()

ख. ४ देखि ६ महिना सम्म ()

ग. ७ देखि ९ महिनासम्म ()

घ. ९ महिना भन्दा बढी ()

२.१८ परिवारमा कुनै सदस्यले विगत ३ वर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेका छन्? १. छ २. छैन
यदी छ भने सोको विवरण दिनुहोस्।

सीप विकासका क्षेत्रहरू	महिला	पुरुष
सूचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रीकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, मोबाइल, रेडियो घडि आदि		
सिलाई बुनाई, बुटिक, सूंगार, पार्लर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (स्यासन, कार्पेन्ट्री आदि)		
इञ्जनियरिङ, अटोमोबाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीए र खाद्य प्रसोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी		
वन सम्बन्धी		
पर्यटन टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कला सम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाईंको घर कती वटा छ? (..... वटा)

३.२ तपाईं बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो? (सहि उत्तरमा एकमा मात्र ठीक लगाउनुहोस)

१. नीजि/आफ्नै () २. भाडामा () ३. संस्थागत () ४. अन्य ()

३.३ बसोबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको ()

२. जस्ता वा च्यादर छाना भएको ()

३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको ()

४. आरसिसि ढलान भएको ()

५. काठको छाना भएको ()

६. माटोको छाना भएको ()

७. अन्य (उल्लेख गर्ने) ()

३.४ तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?

१. माटो र ढुङ्गा ()

२. सिमेन्ट र ढुङ्गा ()

३. फ्रेम स्ट्रक्चर ()

४. लोड वेयरिङ ()

५. काठको खम्बा ()

६. अन्य (खुलाउने) ()

३.५ तपाईं बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ? १. छ ()

२. छैन ()

३.६ तपाईं बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ? १. छ ()

२. छैन ()

२. छैन ()

कोड प्रयोगका लागि विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार कम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	नाम	परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार नाम उल्लेख गर्ने
३.	थर	परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार थर उल्लेख गर्ने
४.	लिङ्ग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
५.	उमेर	पुरा गरेको उमेर वर्षमा लेख्ने (२ वर्ष भन्दा कम उमेरको बच्चाको उमर महिना लेख्ने)

६.	जातजाती	१. पहाडी बाह्मण / क्षेत्री / ठकुरी / सन्यासी २. मधेशी बाह्मण क्षेत्री / राजपुत ३. पहाडी जनजाती आदीवासी ४. तराई जनजाती आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
७.	धर्म	१. हिन्दू २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य
८.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यामिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. प्राविद्यिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
९.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
१०.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी / जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला / मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पटटा, पुजारी आदी ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. वेरोजगार १०. अन्य
११.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर / विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
१२.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. वैदिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. वोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर वोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टिविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुइके) ३. बाढी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनाँगा, पार्की, टमाटा) ५. सार्की (मिजार, चम्कार, भूल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. ककैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खङ्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमार १४. मेर्स्टर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाती आदीवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेज्चा, २. चेपाड, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाड, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहरी, ताप्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लार्क, ल्होपा, दुरा, वालुड ४. गुरुड, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडबे, तिनगाउले थकाली, बाझ गाउले, मार्फाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, ह्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाती तथा आदीवासी	१. किसान, मैचे (बोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्थाल)प ३. थारू, राजवंशी, गन्नाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाह्मण तथा क्षेत्री	सबै पहाडी मूलका बाह्मण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाह्मण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौटे
८.	पहाडी अन्य जाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/बिण्डा, गडेरी / भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई, पञ्जाबी, बंगाली, मारवाडी, नुराड, कायस्थ, जैन, बानिया, अमात, कशबानिया, राजबोध, कुशवाहा

ख. संस्थागत सूचना संकलन फाराम

..... गाउँ/नगरपालिका

संस्थागत तथ्याङ्क/सहभागितामूलक सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक बर्षको चैत्रमसान्ति सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ बर्षको विवरण लिने)

रकम रु. हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	४१	६५		१२५		१	१			५					६०	७०	४१
२	३२	२४		१६२		२	३		११	९		१५	८		९	७	३२
३	४३	४६		१११		३	२		४	३					७०	५५	४३
४	४४	६३		१०१		१	४		२	३					३०	२२	४४
५	१०५	११३		१९४		५	२		२	११					१५६	११३	१०५
६	८२	६९		१६३		१	२		५	८					९९	२४	८२
जम्मा	३४७	३८०	०	८५६	०	१३	१४	०	२४	३९	०	१५	८	०	३४४	२९१	३४७

खण्ड ख: आर्थिक विकास स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संशाधन																जम्मा
	कृषि र पशु		झिज्जिनियरिङ		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		जम्मा
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

२.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

२.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

२.५ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अग्रुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नरसी संचालक
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				

२.६ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

वडा नम्बर	कृषक समूह		पशुपालन समूह		व्यवसायिक कृषि फर्म		कृषि सहकारी संघ		एप्रोभेट तथा वित्तविज्ञन केन्द्र		कोल्ड स्टोर तथा राष्ट्रिक स्टोर		जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
	समूह संख्या	सदस्य म पु	समूह संख्या	सदस्य म पु	फर्म संख्या	सदस्य म पु	सहकारी संघ	सदस्य म पु	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	
१													
२													
३													
४													
५													
६													
७													
८													
९													
१०													

२.७ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि जडिबुटी	उद्योग		
१										
२										
३										
४										
५										
६										
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा	वडा	उद्योगको	उद्योगको प्रकार (प्रत्यक्ष रोजगारी जना	उत्पादन हुने वस्तु	उत्पादित वस्तु
------------------	-----	----------	-------------------	-----------------------	--------------------	----------------

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय म्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफुल आदि)

★व्यापार र व्यवसायको किसिम कोडः १. किराना वा व्यापरिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामाग्री, ६. औषधी पसल वा किलनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेस्टरेण्ट, १०. कपडा तथा फॅन्सी

२.१० धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार	स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, आगमन संबंधी)	बार्षिक पर्यटक
		सडकको पहुँच होटल, लज, नजिकको बजार			

२.१० होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

२.११ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजार स्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
खुद्रा बजार						

खण्ड गः सामाजिक विकास

३.१. शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

बाल विकास केन्द्र तथा वडा भवन संख्या कोठा संख्या पस्तकालय र प्रयोगशाला डेस्क/ खेलमैदान कम्पाउण्ड चर्पीको स्वच्छ

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी संख्या

३.१.३ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

कलेज/ क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्रावधिक							
१.							
२.							
ख. प्रावधिक							
१.							
२.							
जम्मा							

३.१.४ शिक्षक विवरण

३.१.५ भर्ना दर, निरन्तरता दर, शिकाई उपलब्धी दर

३.१.६ विद्यार्थी उत्तिर्ण दर

३.१.७ शैक्षिक ग्रन्ति सम्बन्धी विवरण

३.१.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

३.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३. २.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

★१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. नीजि अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभी परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. नीजि क्लिनिक, १६. अन्य

३.२.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाहरु

३. २. ३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

३. २. ४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ बर्ष मूनीका बालबालिका	
	१ बर्ष मूनीका	२ बर्ष मूनीका	५ बर्ष मूनी	विसिजि	पेण्टाभ्या लेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दाढुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुषोषित

* डिपिटी, हेपेबि, हिपविः

३.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत बर्षको गर्भवती/प्रसुती भएको महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भवस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
	जम्मा						

३.२.६ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भवस्था/प्रसुती अवस्था/सुन्करी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएको महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ बर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने		महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला स्थायी	पुरुष स्थायी	
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								
८								
९								
	जम्मा							

३.२.७ गाउँपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाङ्गा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिवी)					
६	कुष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	रयास्टीक / अल्सर					
१०	पक्षधात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसुतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सबैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थलसम्बन्धी विवरण

बडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग (१. खेलकुद, २. प्रदीशनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल / आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पांचक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु.)	सेवाग्राही / आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						

३.३.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

बडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार

३.३.२ मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

बडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

४.१ सडक मार्ग

बडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

४.१ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

४.२ पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरु		फोलुङ्गे/काठे / ट्रष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.३ सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.३ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	संचित दर (क्यू. मि./हेक्टर)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू. फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
२	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
३	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
४	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
५	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
६	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साझेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
७	सरकारी							
	सामुदायिक							

वडा नम्बर	वनको क्रिसम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे.)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
	साफेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
८	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साफेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
९	सरकारी							
	सामुदायिक							
	साफेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							

नोट: जडिबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावर जस्तै: जरा, पात, फल, फूल, खोटो, रस, चोप, कोया, विया, भुवा आदी बुझ्नु पर्दछ।

५.२ जडिबुटीको विवरण

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जि.)	बार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)

५.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटिएका वडाहरू	जम्मा क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी
१.				
२.				

५.४ चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल ((व.कि.मि.))	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)

--	--	--	--	--

५.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

५.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्प दंस		जंगली जनावर बाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)	
	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते	मृत्यु	घाईते
१.																		
२.																		
३.																		
४.																		
५																		
६																		
जम्मा																		

५.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस्)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१							
२							
३							
४							
५							
६							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसुर क्षति विवरण							
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार
आगलागी								
बाढी डुवान								
पहिरो								
शितलहर								
रोग माहामारी								
सर्पको टोकाइ								
भूकम्प								
जंगली जनावरबाट क्षती								
अन्य								
जम्मा								

५.५.५ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण									
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या
बाढी डुवान										
पहिरो										
भूकम्प										
जंगली जनावरको क्षती										
अन्य										
जम्मा										

५.६.१ संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान			हेक्टर	
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्थी र पहिरो			संख्या	

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला / प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

६. २ नसमुदायमा आधारित संस्था विवरण

६. २.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
१											
२											
३											
४											
५											
६											
जम्मा											

६. २.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार						
महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा				
आमा तथा महिला										
परम्परागत समूह										
कृषक तथा उद्यमी समूह										

६. २. ३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

६. २. ४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

६. २.५ बाणिज्य वैक, विकास वैक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	बडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
ख.	विकास बैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त संस्था				

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
ड.	सहकारी संस्था				

६.२.६ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैससको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	बार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साफेदारको नाम

६.२.७ गाउँपालिका/नगरपालिका आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	
शुरु मौज्दात			
घरजग्गा कर			
मालपोत वा भूमिकर			
हाटवजार पसल कर			
सवारी साधन कर			
मनोरञ्जन कर			
वहाल विटौरी			
विज्ञापन कर			
व्यवसाय कर			
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
विक्री आय			
दण्ड जरिवाना			
अन्य आय			
स्रोत उपयोग वाँडफाँड			
प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	
जम्मा आय			

अनुसूची २: तथ्याङ्क तालिकाहरु
क. व्यापार र व्यवसायसम्बन्धी विवरण

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम -★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार -रु. हजारमा)
विन्य किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
सुजन पोल्टी फार्म	५	१	व्यलर कुखुरा विकी	एकल	
सम्भुनाथ किरकना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
आशिश किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
जय किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
कृति साइकल मर्मत	५	१	साइकल पसल	एकल	
विकेश चियानासता खाना होटेल	५	१	चिया नासता	एकल	
धिरज टेलर सिलाइ कटाइ	५	१	कपड सिलाइ	एकल	
दिपेन्द्र पोल्टी फार्म	५	१	पोल्टी फार्म	एकल	
लेखत किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
गिता ब्रास बैन्ड	५	१	मनेरन्जन	एकल	
अनु रेन्टल स्टोर	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
प्रतिक्षा होटल	५	१	चिया नासता	एकल	
कमला मदिरा खुद्रा पसल	५	१	खुद्रा मदिरा पसल	एकल	
घिरज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
सि.टि.एस. कम्प्युटर पसल	५	१	खुद्रा स्टेस्नरी, फोटो कपी	एकल	
श्रवण किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
आनन्द कोल्ड स्टोर	५	१	चिया नासता	एकल	
राजु किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
सुसिल किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
राजन चिया नास्ता	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
देवनारायण चिया जास्ता	५	१	चिया नास्ता	एकल	
बुद्ध मेडीकल	५	१	मेडीकल	एकल	
संजय किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
पारस खाना, नास्ता मदिरा होटल	५	१	खाना, नास्ता मदिरा होटल	एकल	
दिपिका हेयर कटिङ सेन्टर	५	१	हेयर कटिङ सेन्टर	एकल	
निरज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
नेवेल जाड रक्सी खुद्रा पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
रविता कस्मेटी पसल	५	१	खुद्रा कस्मेटीक पसल	एकल	
दुर्गा किराना पसल	५	१	खुद्र पसल	एकल	
राजाराम मदिरा पसल	५	१	खुद्र दिरा पसल	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	बडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम -★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार -रु. हजारमा)
सरस्वती चिया नास्ता पसल	५	१	चिया नास्ता पसल	एकल	
अरुन फेस हाउस	५	१	मसु पसल	एकल	
राम नारायण मासु पसल	५	१	मसु पसल	एकल	
बबुनारायण किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
राज किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
नरेश मदिरा पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
माहालक्ष्मी किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
बासो किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
रुबिस किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
पानालाल किराना परल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
फुलो किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
ब्रह्म देव तकारी व्यापार	५	१	तरकारी पसल	एकल	
धनेश्वर तरकारी व्यापार	५	१	तरकारी पसल	एकल	
अनिता किराना पिसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
साइमन टेन्ट हाउस	५	१	टेन्ट हाउस	एकल	
रोसनी किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
दिक्षा किराना पसल	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
अभय पापर व्यापार	५	१	खुद्रा व्यापार	एकल	
पर्वती आलुचप पापर व्याकपार	५	१	खुद्रा पापर व्यापार	एकल	
कहवुब मनिहारा व्यापार	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
देवकी किरान पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
रामनारायण बोइलर मासु बिक्री व्यापार	५	१	रामनारायण बोइलर मासु बिक्री व्यापार	एकल	
द्विप हेल्थ किल्नीक	५	१	औषधी व्यापार	एकल	
ओमा शान्ति साइलुन	५	१	साइलुन	एकल	
बिनोद उपचार किल्नीक	५	१	औसधी उपचार	एकल	
दिलिप साइकल मर्मत	५	१	साइकल पसल	एकल	
शिवानन्द किराना पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
शिव मेडीकल	५	१	औसधी उपचार	एकल	
दारा इलेक्ट्रोनीकस	५	१	इलेक्ट्रोनीकस	एकल	
सुशान्त किराना पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
केशव चिया विस्क्युत पसल	५	१	चिया नास्ता पसल	एकल	
पौरखी दुग्ध विकास संस्था	५	१	दुध दही बिक्री केन्द्र	एकल	
इन्द्र माया किराना पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
रामलोहार व्यवसाय	५	१	फलामको काम	एकल	
करुणा खाना, नास्ता तथा मदिरा पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	
राजेश तरकारी पसल	५	१	खुद्र व्यापार	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम -★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार -रु. हजारमा)
सुप्रिया कस्मेटीक पसल	५	१	खुद्रा कस्मेटीक पसल	एकल	
रमेश किराना पसल	५	१	कस्मेटीक पसल	एकल	
शिव किराना पसल	५	१	कस्मेटीक पसल	एकल	
चन्द्रिका किराना पसल	५	१	कस्मेटीक पसल	एकल	
सन्ति किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
देव किराना पसल	५	१	खुद्रा किराना पसल	एकल	
राजेश किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
पीकशोर किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
रिता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
ममता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
बबुलाल किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
अनिता किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
हिरा किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
दिपचन किराना पसल	५	१	किराना पसल	एकल	
ओम पान पसल	५	१	पान पसल	एकल	
धिरज किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
सुगना मासु पसल	६	१	मसु पसल	एकल	
चैधरी हार्डवेयर एण्ड	६	१	हार्डवेयर पसल	एकल	
बर्जु स्टोर किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
कमल किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
अनीता होटल तथा मदिरा पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
रतन सैलनि सेन्टर	६	१	सैलुन	एकल	
संकलप किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
बर्जु इन्टर प्राइजेज	६	१	बेइलर चल्ला दाना बिक्री वितरण	एकल	
प्रशान्ति किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
अजय जेनरल स्टोर	६	१	किराना पसल	एकल	
समर्थ मेडीकल मेडीसिन पसल	६	१	औषधी उपचार	एकल	
मोहन किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
धिरेन किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
दिपक साइकल पसल	६	१	साइकल पसल	एकल	
शिवम किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
मन्जुला तरकारी पसल	६	१	तरकारी पसल	एकल	
विनोद पेल्टी फार्म	६	१	बेइलर र मासु बिक्री केन्द्र	एकल	
दुर्गा किराकना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
पुजा होटल	६	१	मदिरा बिक्री	एकल	
लक्ष्मी जनरल स्टोर	६	१	किराना पसल	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम -★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार -रु. हजारमा)
रमेश किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
भोला किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
राम साइकल मर्मत स्टोर	६	१	साइकल पसल	एकल	
पुर्णिमा चिया नास्ता पसल	६	१	चिया नास्ता	एकल	
आशिस टेन्ट एनड साउन्ड सर्भिस	६	१	टेन्ट हाउस	एकल	
किष्टीना किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
एग्रोभेट कृषि व्यवसाय	६	१	विउ विजन	एकल	
तेजनारायण सबजी मण्डी	६	१	सबजी बिक्री	एकल	
कनैया किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
जितनी माछा बिक्री	६	१	माछा पसल	एकल	
रन्जना किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
रेखा किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
प्रलहाद पान पसल	६	१	पान पसल	एकल	
सन्जु मंदिरा पसल	६	१	मंदिरा पसल	एकल	
सनसारी नवदुर्गा टेडस	६	१	डिजल खरीद बिक्री	एकल	
लक्ष्मण किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
दिपक कस्मेटिक एण्ड किराना पसल	६	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
न्यू जल्पा मोबाइल सेन्टर	६	१	मोबाइल पसल	एकल	
प्रभास इलेक्ट्रोनीक पसल	६	१	इलेक्ट्रोनीक पसल	एकल	
अर्जुन टेडस किराना पसल	६	१	किराना पसल	एकल	
गुलजरीया किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
विकास किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
विजय किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
मन्टा किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
राजाराम किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
दिपनारायण किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
उर्मिला किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जसना किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जय ना. किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
पृथ्वी लाल किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
उवर्सी जेनरल स्टोर	४	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
जय हीरा श्याम मोबाइल सर्भिस सेन्टर	४	१	मोबाइल पसल	एकल	
चौधरी साइकल रिपेरीङ	४	१	साइकल पसल	एकल	
दुलार चन्द साइकल रिपेरीङ	४	१	साइकल पसल	एकल	
दिपक किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	
जय किशोर सैलुन	४	१	सैलुन	एकल	
शिव वस्त्रालय	४	१	लुगा पसल	एकल	

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	बडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम -★ कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार -रु. हजारमा)
चन्दा कस्मेटिक	४	१	कस्मेटिक पसल	एकल	
सुनिता सिलाइ कटाइ	४	१	टेलर	एकल	
आर के सप्लायर्स	४	१	मदिरा पसल	एकल	
विनोद किराना पसल	४	१	किराना पसल	एकल	

सन्दर्भ सामाग्री

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.)। गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४ / काठमाण्डौः संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार। केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। नेपालमा गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८, काठमाण्डौः केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली।

Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Month and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

Central Bureau of Statistics, (2016). *Statistical Year Book 2015*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.

National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.

